Vatra 1952

V A T R A

FOAIE ROMÂNEASCĂ DE OPINIE ŞI INFORMAŢIE
(Impresso come manoscritto)

Noembrie,1952 II,11 R O M A

NOI ŞI MUSCALII

Rusia,sub titlul de ocrotitoare,ţinteşte mereu a cuprinde ţările române. Dar răsboaele şi intrigile ei se zădărnicesc de împrejurări favoritoare.Neputând isbuti a opri ţările pe seamă-i,ea se sileşte la tot răsboiul a le emancipa de Turci şi,în vreme ce lanţul ce leagă ţările de Turci mai slăbea, Rusia mai strângea lanţul ce le lega de dânsa.Pacea dela Adrianopol recunoaşte capitulaţiile vechi şi autonomia ţării,ceea ce era un bine şi o dreaptă răsplătire a jertfelor ce Românii făcură pentru Ruşi într'atâtea rânduri,dar într'aceeaşi vreme Rusia,prin siluire,prin mişelia şi trădarea ciocoilor,îşi dobândeşte drepturi nouă în ţară.Regulamentul Organic dela 1831,care desfiinţează reforma lui Mavrocordat şi se punea în locu-i,e contractul care robeşte ţara ciocoilor şi pe ciocoi Muscalilor..

Această poziţie,ce a luat Rusia,de duşmană a orice îmbunătăţire,ce voim să facem în ţară,de dușmană a viitorului nostru naţional,despotismul şi împilarea,cu care ea ameninţă Europa,panslavismul ce ea organizează şi prin care voeşte a ne înghiţi,ne impun îndatoriri nouă.. Este vremea astăzi,când naţionalitatea şi existenţa politică ne sunt tăgăduite,când vedem că dela 1848 mai cu seamă cuvintele unitate şi naţionalitate sunt în toate gurile în Europa,sentimentul lor în toate inimile şi au armat toate braţele,au vărsat atâta sânge.. sânge ce va curge mereu,până când harta Europei se va preface, staturile întemeiate pe concuistă,pe călcarea drepturilor naţiilor,se vor sdrobi,naţiile se vor reîntregi în libertatea lor şi sfânta alianţă a popoarelor se va întocmi; astăzi,când toată Europa vede că o nouă năvălire a barbarilor nordului ameninţă;astăzi,când în faţa acestei primejdii,văzând că n'au a alege decât a fi toate libere sau toate ruse,popoarele Europei îşi dau mâna ca să înceapă această cruciadă a libertăţii şi civilizaţiei în contra barbariei; este vremea,zicem,ca şi naţia română să ridice stindardul lui Mircea,Ştefan şi Mihai,stindardul de viaţă şi mântuire.Copleşiţi şi ameninţaţi astăzi de panslavism,mâine poate şi de pangermanism,noi nu ne putem mântui fără numai opunându-le panromânismul.Pe lângă el vor alerga fireşte a se alia maghiarismul şi mahometismul,elemente eterogene din Europa orientală,care,spre a se păstra şi mântui,au nevoe de dânsul.Panromânismul,dar,trebue să fie astăzi ţinta noastră comună de activitate.Printr'însul se completează sinteza noastră revoluţionară.. Revoluţia viitoare nu se mai poate mărgini a voi ca Românii să fie liberi,egali,proprietari de pământ şi de capital,şi fraţi asociaţi la fapta unui progres comun.Ea nu se va mărgini a cere libertatea dinlăuntru,care e peste putinţă a dobândi fără libertatea din afară,libertatea de sub dominarea străină,ci va cere unitatea şi libertatea naţională.Deviza ei va fi:Dreptate,Frăţie,Unitate.Ea va fi o revoluţie naţională..

A crea o naţie! O naţie de fraţi,de cetăţeni liberi,aceasta este,Români, sfânta şi marea faptă,ce Dumnezeu ne-a încredinţat.In zadar veţi îngenunchia şi vă veţi ruga pe la porţile împăraţilor,pe la uşile miniştrilor lor.Ei nu vă vor da nimic,căci nu vor,nici pot.Fiţi gata,dar,a lua voi,fiindcă împăraţii,domnii şi boerii pământului nu dau fără numai acea ce smulg popoarele. Fiţi gata,dar,a vă lupta bărbăteşte,căci prin lucrare şi jertfire,prin sângele vărsat,poporul dobândeşte constiinţa drepturilor şi a datoriilor sale.

Ziua isbândirii,ziua dreptăţii se apropie,în care se vor ridica popoarele ca să mături rămăşiţa tiranilor de pe faţa pământului.Atunci vă veţi ridica şi voi toţi ca unul şi veţi începe lupta naţională,lupta mântuirii.Atunci nu veţi mai fi singuri în faţa duşmanului,ci toate popoarele Europei vor alerga într'ajutorul vostru şi vor sta împreună cu voi,căci acum toate au simţit că au unul şi acelaş duşman şi că,împreună unite,trebue să se lupte în contra lui.Voi,însă,veţi avea norocirea şi gloria de a-l întâmpina mai întâi,de a sta în avangarda civilizaţiei în contra barbariei,ca în veacul de mijloc,dar, ca atunci,laurele ce veţi dobândi va creşte în mâna voastră şi va umbri universul.

Nicolae Bălcescu

LUPTA DELA POSADA(Nov.1330). In Septembrie,Carol Robert al Ungariei in-
tră în ţară pe la Severin şi se îndreaptă prin Oltenia spre Argeş.Basarab
trimite soli"demni de toată cinstea"să ofere pacea;altfel,dacă mai înaintea-
ză"înlăuntrul ţării,primejdia nicidecum nu o va putea înlătura".Dar regele
îl insultă în faţa solilor,numindu-l"păstorul oilor sale",pe care"de barbă
îl va scoate din ascunzişurile sale".-Voievodul muntean pustiise totul în
cale;pentru unguri începe"foamea cea mare",regele e silit să dea semnalul
de retragere din faţa cetăţii Argeşului.Dar Basarab şi ocupase înălţimile ce
străjuiau o vale strâmtă,pe unde trebuiau să treacă oştile crăieşti.

"Mulţimea nenumărată a Românilor,sus pe râpi,alergând din toate părţile,
arunca săgeţi asupra oastei ungureşti care era în fundul văii,pe un drum,ca-
re însă nici nu ar trebui numit drum,ci mai curând un fel de corabie strâm-
unde din pricina înghiesuielii,cei mai sprinteni cai şi ostaşi cădeau în lu
tă,pentrucă din pricina urcuşului prăpăstios.. nu se puteau sui împotriva
Românilor pe nici una din râpile de pe cele două laturi ale drumului,nici n
puteau merge înainte,nici nu aveau loc de fugă,fiind şanţurile săpate acolo,
ci ostaşii regelui erau cu totul prinşi,ca nişte peşti în vârşă sau în mreaj

Au căzut tineri şi bătrâni,principi şi nobili,fără nicio deosebire.Căci
această tristă întâmplare a ţinut mult,din ziua a şasea a săptămânii până
în ziua a doua a săptămânii viitoare,în care zile ostaşii aleşi aşa se iz-
beau unii de alţii,precum în leagăn se leagănă şi se scutură pruncii,sau ca
nişte trestii bătute de vânt.Uciderea cea mai cumplită -căci a căzut mulţime
de ostaşi,principi şi nobili,şi numărul lor nu se poate socoti- a fost în
ziua a şasea,în preseara Sfântului Martin şi după aceea,în ziua următoare.
Acolo au murit şi 3 prepoziţi(=administratori bisericeşti),anume:magistrul
Andrei,prepozitul bisericii albense,bărbat foarte venerabil,vice-cancelarul
Majestăţii Sale Regale;fiind el acolo,a pierit cu sigiliul regelui;mai depar-
te Mihail,prepozitul din Poszega,şi Nicolae,prepozitul din Alba transilvană;
după aceea Andrei,plebanul din Sarus,şi monahul Petre din Ordinul Predicato-
rilor,bărbat onest,acolo a primit paharul morţii crâncene,pentrucă în creeri
capului.. le-au bătut cuie de lemn.Şi unii preoţi,cari erau capelanii rege-
lui,fură ucişi.A căzut în sfârşit şi o mulţime nenumărată de Cumani.

Trupurile tuturor,atât ale feţelor bisericeşti cât şi ale nobililor laici
acolo,pe locul luptei,aşteaptă timpul învierii de apoi.Nici cei mai de apro-
pe ai lor nu putură să găsească pe iubiţii lor ca să-i îngroape,din cauza n
vălirii duşmanilor.Şi Românii au dus mulţi prinşi cu sine,atât răniţi cât şi
nevătămaţi,şi au luat foarte multe arme,şi hainele preţioase ale tuturor ca-
lor căzuţi;şi bani în aur şi în argint şi vase preţioase şi cingători de sa-
bie şi multe pungi cu groşiţe late,şi mulţi cai cu şei şi frâie,ce toate
le-au luat şi le-au dus lui Basarab Voevod.

Iar regele şi-a schimbat insemnele hainelor sale,cu care a îmbrăcat pe
Desev,fiul lui Dionisie,pe care crezându-l a fi însuş regele,Românii cu cru-
zime l-au omorît.Şi regele abia a scăpat cu câţiva inşi.Căci au stat împre-
jurul lui,ca nişte ziduri de piatră,Danciul cu fiul său Ladislav şi alţi os-
taşi,cari erau în serviciul personal al regelui;şi magistrul Martin,fiul lui
Berend;aceştia toate loviturile de săbii şi de săgeţi le-au primit asupra
lor,ca nişte stropi de ploaie torenţială,ca să scape viaţa regelui de lovi-
tura morţii".(Cronicon Pictum)

T O A M N A

Văl de brumă argintie,
Smălţuitu-mi-a grădina;
Firelor de lămâiţă,
Li se uscă rădăcina.

Şi-acum,dela miază noapte,
Vine vântul fără milă;
De pe vârful şurii noastre
Smulge'n sbor câte-o şindrilă.

De vifornita păgână,
Se'ndoiesc nucii,bătrânii;
Plânge-un pui de ciocârlie,
Sus,pe cumpăna fântânii.

Îl ascult,şi simt sub gene
Cum o lacrimă-mi învie:
Ni se-aseamănă povestea,
Pui golaş de ciocârlie.

SNOAVĂ DIN ŢARĂ.Auzind Dumnezeu că-i zarvă mare'n RPR,din cauza des-robi
rii ruseşti,a trimis pe Sf.Petru să vadă cum stau lucrurile,dar sfântul nu
s'a mai întors.Sf.Ilie,trimis în căutarea lui,bun dus a fost şi el.Ingrijo-
rat,Domnul a trimis pe Moise după ei,dar nici el n'a mai venit.

Atunci bunul creator a hotărît să vină în persoană pe pământ.Pe Petru l-a
aflat în închisoare,aruncat de politruci ca chiabur şi sabotor,căci nu decla-
rase bunurile ce ţinea sub cheie;Sf.Ilie,supravegheat de miliţieni,lucra cu
carul la canal; Moise,în schimb,ajunsese director la magazinele de stat,unde
făcea ghoşefturi..

PERSONALITATEA CĂPITANULUI

(Dintr'o cuvântare rostită în bis.ort.rom.din Viena la 30 Nov.1944)

Este fapt constatat istoricește că valoarea unui neam este în funcție de elitele lui.Un popor cunoaște epoci de înflorire și decadență care în fond nu se datoresc decât prezenței sau absenței elitelor lui din acea vreme.

..Dela viteazul Boerebista și până la Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul și Avram Iancu,dela jertfa lui Decebal până la Constantin Brâncoveanu,dela marii dascăli naționaliști ca Gheorghe Lazăr,Ion H.Rădulescu,Micu, Șincai și Maior și până la Mihai Eminescu și N.Paulescu,dela preoții daci și până la vlădici ca Dosofteiu,Andrei Șaguna și Paisie,neamul daco-creștin de pe ambele părți ale Carpaților n'a produs ceva mai luminos,mai puternic,mai bogat și mai profund decât Căpitanul. Sobru ca singurătatea cosmică a Carpaților, hotărît și mare ca stâncile și cremenea crestelor,năprasnic ca apele,iluminat ca marii inițiați ai Athosului,bun și sfios ca slova Evangheliei,falnic ca brazii culmilor și chipeș ca Făt-Frumos din poveste,luceafăr ce întrece în strălucire toate stelele ce au lucit vreodată pe bolta Istoriei noastre, care cu pași de legendă și suflet împodobit de toate virtuțile purta scris pe fruntea Lui destinul mare al învierii Neamului nostru românesc. El urcă asemenea haiducilor Rarăul,se închină ca sfinții la icoane,înfruntă ca vitejii dușmanii,inundă de bunătate pe cei slabi,e simplu ca pruncii,dar măreț ca giganții.Era complex ca savanții în analize,dar direct și clar în judecată,ca țăranii.Era simplu și complex,idealist dar totuș cel mai realist,subtil,sezisa și cel din urmă amănunt,fără să se împiedice de lucrurile mărunte.Era un soare cuprins într'o picătură de rouă,un strop proectat în eternitate. Miracolul produs de Căpitan nu provenea din pregătirea Lui intelectuală,din experiența vieții,sau din alte considerente omenești,ci El era înzestrat cu o putere tainică ce împărțea viață,o determina.În fața Lui trebuia să iei o atitudine:de iubire sau de ură.Din această pricină El a fost omul cel mai iubit,dar și omul în contra căruia s'a răsculat întreaga ură a puterilor întunericului.

Sunt convins că viața Lui,brazdă crestată de El în Istoria noastră,jertfa Lui care nu are asemănare pe linia națională decât cu a lui Decebal sau Constantin Brâncoveanu.. va constitui pentru poeți subiectul unei epopei românești,iar pentru educatori,sociologi și politicieni Evanghelia de călăuzire spirituală și națională a Românilor.

Parcă ar fi un blestem ca Neamul nostru să-și desconsidere și să-și extermine totdeauna oamenii lui mari și să nu-i trebuiască decât mormintele lor. Prin îngrozitoarea crimă săvârșită în noaptea de 29/30 Noemvrie 1938, pătura suprapusă,putredă,din Țara Românească,răpește Neamului nostru pe cel mai mare geniu al lui,pe Corneliu Zelea Codreanu,Căpitanul.. Aceeași pătură a făcut ca,la 23 August 1944,peste biata noastră Țară să se reverse prăpădul Asiei întunecate,iar mormântul Căpitanului să geamă astăzi sub cnutul bolșevic,adică sub al acelor dușmani împotriva cărora a pornit El lupta.. Duhul nostru,care nu cunoaște graniță și oprelişti,se îndreaptă în această clipă spre cripta dela Casa Verde,se apropie de piatra rece a boltei..

..Există trei aspecte ale noțiunii de luptă:agitațiile,lupta neconstructivă și lupta creatoare.Un autor francez,vorbind despre agitatorii și teroriștii chinezi,îi caracterizează astfel:"elemente mărginite,elemente lipsite de simț politic și elemente dăunătoare,care țin mereu țara în durerile nașterii,producându-i într'una suferințe inutile și făcându-i rău".Căpitanul nu s'a oprit nicidecum la acest aspect al noțiunii de luptă.. Lupta Sa nu s'a oprit la ceva exterior și material,ci a coborît în adânc.. Cea mai grea cetate de cucerit este inima noastră.. Cineva poate să-și dea viața și să se rupă de ea.Viața și-o dau și agitatorii din China și disperații din legiunea străină africană.Dar de plăcerile lumești nu se pot rupe decât elitele.Cel ce-și dă viața nu este totdeauna un om de elită.Căpitanul a rămas mare prin aceea că s'a rupt mai întâi de cele pământești,s'a înălțat la o mare linie spirituală,morală,și apoi s'a jertfit conștient pentru biserica și neamul nostru.. Fiecare popor și-a avut politicienii lui mai mult sau mai puțin abili,care să realizeze câștiguri în linia puterii și împrejurărilor istorice de atunci,dar toate aceste câștiguri au fost trecătoare.Ei nu pot fi niciodată luceafăr de lumină peste veacuri. Căpitanul lucrează pe planul mare de veșnicie al neamului,cu metode ce sunt cu totul împotriva celor obișnuite în culisele politicei noastre.Superioritatea Lui este mai ales și în aceea că vede cu mulți ani înainte evenimentele și trasează drumul de luptă pe care merge astăzi întreaga Europă.El vede în politică cu ochi de profet,luptă cu

metode capabile să creieze o lume nouă,nu râvneşte câştiguri ieftine şi afirmă o politică de jertfă totală pentru biserică,neam şi aproapele,în locul luptei mişeleşti şi interesate de atunci.Linia fixată de El rămâne călăuză pentru generaţiile ce vor urma,dela care nimeni dintre noi nu ne mai putem abate,fără să zdruncinăm însuş spiritul Legiunii,să-l coborîm în lumesc şi să-l anulăm..

..Un erou oricât ar fi de mare,fără lumina creştină va rămâne un păgân fioros la faţă şi întunecat,un agitator,un suflet haotic,ce nu va putea fi niciodată înseninat de bunătatea,dragostea şi camaraderia creştină legionară.

..Căpitanul este cel dintâi care,după primul războî mondial,a dus tineretul român la biserică şi l-a învăţat să se roage pentru morţi şi să ceară ajutorul strămoşilor."Aceasta este singura mea vină şi pentru aceasta duşmanii noştri nu mă vor ierta niciodată",zicea El.

..Ce va însemna,în viitor,Căpitanul pentru Legiune şi neamul nostru? Răspund:cel mai mare îndreptar şi maestru al vieţii neamului.. Prima linie dreaptă pe care Căpitanul ne învaţă s'o tragem în viaţă este linia de acasă la biserică,adică drumul luminos spre Dumnezeu.. Rolul nostru istoric nu va fi desigur în domeniul tehnicei,ci în domeniul spiritual.În păgânătatea sălbatică de astăzi,care a cuprins întreaga lume şi o ameninţă cu pieirea,noi suntem singura mişcare politică creştină care vom da lumii roua spiritualităţii,ce va forma baza unei noi epoci. A doua linie trebue să ne ducă pe fiecare pe drumul de trăire şi înţelegere al Căpitanului,de pe care mulţi dintre noi ne-am depărtat în această prigoană.Ea să fie linia de unire care să atragă iarăş la un loc pe toţi legionarii în camaraderia şi dragostea Căpitanului. Comemorarea vieţii Lui să fie începutul unei vieţi noi. Ne cheamă Căpitanul din mormânt,ne cheamă duhul Lui;strigă la noi toţi morţii de dincolo: Ce faceţi? Comite o crimă de neiertat acela care rămâne surd în faţa acestei chemări şi se iroseşte întorcând spatele camaradului său.. într'un moment când Legiunea este chemată mai mult ca oricând să fie forţa salvatoare a neamului.Ar fi îngrozitor să nu putem realiza comunitatea de dragoste a Căpitanului,pe care El a înfăptuit-o la început între tinerii ce veneau pentru prima dată în Legiune şi n'aveau un trecut de luptă ca noi.Dacă contopirea noastră de astăzi cu duhul Căpitanului va fi sinceră,sunt sigur că ne vom putea strânge şi noi laolaltă şi din această turnătorie a sufletului Său va ieşi o Legiune capabilă să mântuiască Neamul.

..Da,Tu eşti,Căpitane,chipul celui mai mare erou al nostru.Istoria noastră n'a avut norocul să fie scrisă cu cerneală ca a altor popoare,ci cu lacrimi şi sânge,iar peste toate acestea,Tu ai pus,Căpitane,pecetea jertfei Tale,ca un sigiliu domnesc de trăire veşnică. Tu eşti chipul celui mai mare bărbat de stat,care ai dat neamului adevăratele principii ale mântuirii lui. Tu eşti apostolul luminat,care ai arătat din nou lumii,ca şi Dacii de altădată,cărarea spre Dumnezeu.. Tu eşti tulpina din care se vor hrăni deapururi mlădiţele acestui Neam.Tu eşti izvorul din care vor bea toate generaţiile viitoare.Tu eşti altarul pe care se va clădi Noua Românie.. Tu eşti învierea României creştine,aşa cum Te-ai rugat prin închisori,indicându-Ţi Tu Însuţi marea misiune,şi acesta este,mi se pare,cuvântul care Ţi se potriveşte cel mai bine,fiindcă este cel mai cuprinzător. Pe acesta să-l scriem astăzi pe crucea dela căpătâiul Tău,pentru ca pe acest drum să meargă generaţiile viitoare,adică pe drumul învierii României Creştine Legionare.

Spre mormântul Tău se vor îndrepta deapururi fiii neamului nostru.În florile pe care ei Ţi le vor aduce la mormânt Te vor căuta şi Te vor simţi pe Tine,Căpitane.În coroniţele verzi-albastre de cicoare vor vedea ochii Tăi verzi-albaştri,aprinşi de văpaia tainică cu care îi vei vrăji deapururi.În gingaşele petale de nu-mă-uita,vor vedea îndemnul de a trăi pe linia spiritualităţii trasată de Tine.În crinul alb vor vedea curăţenia sufletului Tău plin de virtuţi şi se vor simţi fericiţi să se îmbrace în haina albă a neviovăţiei.În tulpina sveltă a stânjeneilor vor vedea trupul Tău înalt şi plin de nădejde şi în toate buchetele de flori vor vedea coroane cu care Dumnezeu Ţi-a răsplătit meritele Tale neasemuite în Istoria noastră.Mormântul Tău va fi simbolul înfăpturii idealurilor româneşti şi comoara aşteptărilor noastre.

Nu ne părăsi,Căpitane,şi nu uita Neamul şi Moldova Ta dragă.Ridică-Te din mormânt ca Ştefan cel Mare şi Mihai Viteazul şi vino la noi.Dă-ne putere să Te înţelegem şi să urmăm calea trasată de Tine.Dă-ne dragoste,camaraderie şi uneşte-ne pe toţi în duhul înalt al spiritualităţii şi înţelegerii Tale.Aşează-Te iarăş în fruntea noastră să-Ţi simţim comanda Ta cea luminată şi iubirea Ta;să ne simţim camarazi şi să pornim la luptă pentru Cruce şi Neam, cum ai zis Tu.Atunci vom avea şi noi credinţa că vom birui.Vor crede chiar

duşmanii că victoria este a noastră şi vor dispărea îngroziţi. Scoală-Te din mormânt, Căpitane, Te aşteaptă Neamul care geme sub teroarea bolşevică. Facă Dumnezeu ca mormântul Tău să rodească astăzi minunea cimentării noastre sufleteşti, într'o Legiune puternică pentru salvarea Neamului, întru slava lui Dumnezeu.

Noi ştim că Tu nu poţi dormi liniştit, fiindcă Dacul n'are linişte când îi este Patria răsluită. Tu ne cauţi pe noi şi îţi cauţi Neamul. Răspundem azi cu toţii la chemarea Ta. De aici de departe.. şi în faţa mormântului Tău, ne obligăm să smulgem din inima noastră buruiana dihoniei, să ne rupem de tot ce este pământesc şi uşuratec în noi şi să refacem unitatea Mişcării Tale. Iartă-ne greşalele noastre, primeşte-ne din nou la Tine şi Te asigurăm că pe viitor nicio putere nu va mai putea sfărma cimentul dragostei Tale, ci vom constitui forţa capabilă să salveze şi să creeze România luminoasă ca Sfântul Soare, pe care Tu ai visat-o şi pentru care Te-ai jertfit.

Pr. Ştefan Palaghiţă

PESTE MORMANTUL TĂU..

Peste mormântul tău sfânt dela Putna,
Lacrimi vărsat-am şivoi,
Că ţara'ntreagă se sbate'n lanţuri,
Ştefane, vino la noi!

Adu-ţi pandurii, adună-ţi vultanii,
Adu-i, că noi vrem războl;
De-atâta jale şi de durere,
Tudore, vino la noi!

Dreptatea noastră se sbate în lanţuri,
Românul piere'n nevoi;
Cu ţeapa, astăzi, te cheamă ţara,
Ţepeşe, vino la noi!

Te vrea Moldova, te cere Ardealul
Şi Jiul leagăn de-eroi;
Din Nistru'n Tisa te cheamă Ţara,
Mihai, vino la noi!

Mihai, Ţepeş, Tudor şi Ştefan,
Veniţi din vremuri la noi;
Vă cere neamul o nouă jertfă.
Codrene, vino la noi!

Simion Lefter

ION BUCUR. Acum un an, la 25 Nov., un nou mormânt marca tributul de vieţi cu care trebue să ne răscumpărăm libertatea ţării şi dreptul de a trăi liberi Ion Bucur ceda calvarului refugiului şi răutăţii omeneşti, departe de ţara pe care atâta o iubise, departe de cei dragi.

L-am cunoscut în lagărul D.P. Kufstein, Tirol; vechi şi priceput electrician nu s'a dat înapoi, când nevoia l-a silit şi ocazia s'a ivit, să înveţe, la 52 de ani, meseria de strungar, pe care ajunsese a o stăpâni perfect. Era exemplu pentru tineri, cu cari îi plăcea să se găsească, dând un sfat bun şi ajutând din puţinul ce primea sau câştiga muncind. Pedant de curat, ordonat, echilibrat în acţiune, cumpătat, vorbind puţin şi niciodată de rău, - acesta era Ion Bucur, vechi luptător şi demn reprezentant al clasei muncitoare, care prefera să sufere decât să renunţe la demnitate, sacrificiu şi onoare.

Printr'o fatală coincidenţă a cunoscut, în toamna anului 1950, când aştepta să emigreze în USA, pe aşa cunoscutul prin regiune "moşu", zis "Michel", şeful reţelei de "recrutare", venit din Paris; care, exaltându-i curatele sentimente patriotice, l-a convins să plece în Franţa, pentru a activa în rezistenţă. L-am revăzut după 3 luni: intransigenţa caracterului său îl împiedicase să acopere cu prezenţa sa excrocheria morală regizată de şeful farsei rezistenţei activ[e] cu o adunătură de câţiva oameni ţinuţi pe odihnă şi chefuri pentru a justifica sumele primite. Acest om de un superior simţ al demnităţii a fost luni de zile supus la cele mai umilitoare munci, fiind tratat ca servitor de M-lle Renee, prietena şefului, zisă "franţuzoaica", care inspecta, dădea ordine şi conducea toată "activitatea" în lipsa lui; plata însă n'ajungea nici pentru masă.

In Febr. 1951, devenit incomod, Ion Bucur este asvârlit iar în Austria, fără bagaj-fără nimic, şi obligat să tacă, sub ameninţarea dispariţiei: pierduse nu bruma de lucruri, ce se rupseseră în muncile din toiul iernii, ci mult mai mul[t] pierduse încrederea în esenţa nobilă a unei emigranţe: văzuse cu ochii lui cu[m] se poate înşela buna credinţă cu marile cuvinte de Patrie, Neam, Rezistenţă, Eliberare, - prostituate spre a se crea surse de câştig şi satisfaceri de ambiţii. Când l-am revăzut, acest om, care ani de zile, în refugiu, avusese un optimism contagios, era dărâmat sufleteşte şi desgustat de negoţul de carne ce-l fac unii pe pielea celor dornici de sacrificiu, încasând bani plini de sânge.

Cum nu doresc ca rândurile de mai sus, pe care le închin memoriei unui fi[u] al ţării, să le umbresc cu afacerile murdare ale unora ce din idealul, suferinţa sau disperarea celor ce se găsesc pe drumul de multe ori fără întoarcere al refugiatului îşi aranjează o viaţă de belşug, mă opresc aci, promiţând să revin în alt număr, dacă va fi cazul.

m. m. g. b.

CALENDAR NAŢIONAL

2 Nov.(1854): Moartea lui Anton Pan.

4 Nov.(1829): Moartea juristului Andronache Donici. Ne-a rămas dela el o carte de legi, publicată în 1814 cu sprijinul lui Veniamin Costache. Faima lui se vede din versurile populare: Dacă ai vreo judecată,/Mergi la Donici de te-arată,/Că el, până şi'n pilaf,/Va găsi vreun paragraf.

5 Nov.(1594): Mihai încheie la Bucureşti un tratat de alianţă cu delegaţii lui Sigismund Bathory şi ai lui Aron Vodă al Moldovei.

6 Nov.(1882): Naşterea lui Aurel Vlaicu, la Binţinţ, pe Mureş (Hunedoara).

8 Nov.(1204): Cardinalul Leon de Santa Croce încoronează la Tîrnova pe Ioniţă ca "Dominus Valahorum et Bulgarorum".

8 Nov.(1857): Naşterea lui A.C. Cuza, la Iaşi.

8 Nov.(1927): La Iaşi, fac primul legământ, primind săculeţul cu ţărână amestecată din toate locurile unde a curs sânge românesc pentru apărarea patriei: Corneliu Codreanu, Ion Moţa, Ilie Gârneaţă, Corneliu Georgescu, Radu Mironovici, Hristache Solomon, Gheorghe Clime, Mile Lefter, Ion Banea, Victor Silaghi, Nicolae Totu, Al. Ventonic, D. Ifrim, Eremeiu, Bordeianu, Traian Cotigă, etc.

9 Nov.(1465): Moartea mamei lui Ştefan cel Mare. Ingropată la Pobrata.

9 Nov.(1688): Moartea lui Şerban Cantacuzino.

10-18 Nov.(1916): Nemţii sunt respinşi la Oituz.

10 Nov.(1935): Instalarea, la Cernăuţi, a noului mitropolit al Bucovinei, Visarion Puiu, venit dela episcopia Hotinului.

11-17 Nov.(1916): Bătălia de pe Jiu.

11 Nov.(1947): Iuliu Maniu şi Ion Mihalache condamnaţi de bolşevici.

13 Nov.(1914): Moartea lui Dim. Anghel, la Buciumeni (Tecuci).

13 Nov.(1916): Regele Ferdinand părăseşte Capitala ameninţată de Nemţi.

15 Nov.(1629): Moartea lui Gabriel Bethlen, la Aiud. Avea 49 ani.

16 Nov.(1364): Moartea lui Nicolae Alexandru Basarab, fiul fondatorului Munteniei. Fu îngropat la mănăstirea "Negru Vodă" din Câmpulung. Cu Doamna Maria a avut pe viitorii Domni: Vlaicu şi Radu, şi o fiică, Elisabeta, căsătorită cu Ladislau de Oppeln, palatinul Ungariei; cu Doamna Clara a avut pe Ana, căsătorită cu ţarul Sracimir al Bulgariei, şi pe Anca, căsătorită cu ţarul Ştefan Uroş, fiul lui Ştefan Duşan al Serbiei.

17 Nov.(1857): Naşterea lui Barbu Ştefănescu Delavrancea, la Bucureşti.

21 Nov.(1947): Sunt executaţi, la Atena, "fraţii de cruce" Iancu Adamicu (absolvent al Acad. de Arte Dramatice din Buc.), Geagea şi Anagnostu (elevi).

22 Nov.(1951): Moare, în Capitala Argentinei, preotul Ştefan Palaghiţă, întemeietorul parohiei ortodoxe române din Buenos Aires.

24 Nov.(1927): Moartea lui Ion I.C. Brătianu.

24 Nov.(1936): Generalul Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul, Dr. Ion Moţa, Dr. Vasile Marin, Ing. Gheorghe Clime, Preot Ioan Dumitrescu-Borşa, Av. Alexandru Cantacuzino, Av. Nicolae Totu şi Bănică Dobre, toţi comandanţi legionari, părăsesc Capitala, plecând în Spania spre a lua parte activă la luptele dintre creştinism şi bolşevism.

27 Nov.(1884): Naşterea poetului V. Voiculescu, la Pârscov (Buzău).

27 Nov.(1920): Inmormântarea lui Al. Macedonschi. Vorbeşte Octavian Goga.

28 Nov.(1473): Turcii încearcă să reia oraşul Bucureşti, cucerit la 24.XI. de Ştefan cel Mare; oastea lor e nimicită, 2300 prizonieri traşi în ţeapă.

28 Nov.(1877): Luarea Plevnei; Osman Paşa se predă Domnitorului Carol.

28 Nov.(1938): Atentatul dela Cluj contra lui Ştefănescu-Goangă.

29 Nov.(1852): Moartea lui Nicolae Bălcescu, la Palermo (trecută, din greşală, la 29.X., în "calendarul" publicat în "Vatra", I, 10, p.9).

30 Nov.(1938): Cu concursul unor "devotaţi servitori ai tronului", printre cari Armand Călinescu şi Victor Iamandi, străluc1te produse ale democraţiei ţărănisto-liberale, - şi fără să simtă nici măcar nevoia pe care-o simte până şi Rusia sovietică: a unui simulacru de proces, cu respectiva sentinţă comandată, - Carol II de Hohenzollern asasinează 14 Români: Corneliu Zelea Codreanu, Nicolae Constantinescu, Ion Caranica, Doru Belimace, Ion Caratănase, Iosif Bozântan, Ştefan Curcă, Ion Pele, Ion State Grigore, Ion Atanasiu, Gavrilă Bogdan, Radu Vlad, Ştefan Georgescu şi Ion Trandafir.

Petre Vălimăreanu

Timpuri de aducere aminte glorioasă! timpuri de credinţă şi de jertfire! Când părinţii noştri, credincioşi, sublimi, îngenunchiau pe câmpul bătăliilor, cerând dela Dumnezeul armatelor laurii biruinţei sau cununa martirilor, şi, astfel îmbărbătaţi, ei năvăleau unul împotriva a zece, prin mijlocul vrăjmaşilor, şi Dumnezeu le da biruinţa, căci El e sprijinitorul pricinilor drepte, căci El a lăsat libertatea pentru popoare, şi cei ce se luptă pentru libertate se luptă pentru Dumnezeu! (Nicolae Bălcescu)

LIMBARIȚA DOMNULUI SIMA

Năcăjit că, în afară de VATRA (la "Doruri și necazuri"), nimeni nu mai suflă un cuvânt despre ultima sa născocire: "Frontul Libertății", d-l Sima i-a mai ars un interview, pe care l-a publicat în numărul pe Septembrie al cunoscutei reviste independente INSEMNĂRI.

Pentru noi, când eram elevi de școală, interview-ul era ceva grozav. Ne închipuiam pe bietul om, interpelat așa pe neașteptate asupra unei probleme la care poate nu gândise chiar atunci, și nu știam cum să ne mai minunăm de promptitudinea răspunsurilor, de echilibrul lor, de frumusețea frazelor, de îndemânarea cu care se strecurau printre spinii unor întrebări cât mai diabolic întocmite. Faptul provoca o explicabilă timiditate, n'am fi crezut niciodată s'ajungem și noi.. oameni politici! Am mai prins o leacă de curaj când un student, "bine informat", ne-a destăinuit parte din secretul acestei promptitudini: chestionarul se trimetea eroilor noștri acasă, frumos bătut la mașină, iar aceștia, secretarii lor, dacă nu chiar ibovnicele, răspundeau pe îndelete la întrebările ce conveneau..

Mai târziu am mai aflat și alt aspect al "promptitudinii": politicienii cu mâncărici pe limbă, dar de obicei neîntrebați, devin autarhiști fanatici în materie: în ciuda hazului popular, ce pretinde că "nebunul de pe răstoacă, tot el cântă tot el joacă", își pun singuri/la care răspund tot ei, cu toată competența.. Eventualele greșeli ale acestei din urmă categorii sunt deci cu atât mai puțin scuzabile. ,întrebări

Slăbiciunea "comandantului" de a se vorbi mereu de dânsul, noi o cunoaștem de mult timp; ea a erupt cu toată violența în Decembrie 1942, când, plictisit de-anonimat, a comis hazoasa fugă în Italia. Meteahna asta ar produce doar un amuzament senin, amical chiar, plin de înțelegere, fără pic de răutate, dacă n'ar fi avut -pentru alții, cât și pentru Mișcare- urmări din cele mai teribile.

Rănit, așa dar, în amorul propriu, de tăcerea indiferentă și grea din jurul scumpului său nume, "comandantul Mișcării Legionare" (cum singur își hrănește nostalgia, ca demnitarii scoși la pensie), și-a luat un prim interview, pe care l-am citit în LIBERTATEA din Madrid. In acel monolog, d-l Sima constată că, transformând țările robite într'o imensă pușcărie, "conducătorii de astăzi ai Rusiei Sovietice și ai comunismului mondial urmează fidel 'normativele' marxiste". Ageamii în ale marxismului, am fi foarte recunoscători d-lui Sima dacă ne-ar indica și nouă paginile în care Marx propagă lagărele de exterminare, glonțul în ceafă, expansionismul teritorial, desnaționalizarea popoarelor, dictatura de castă, etc. (că doară n'o fi confundând cumva proletariatul cu banda dela Cremlin). Pe câte ne mai amintim de pe băncile școlii, Karl Marx condamna, dimpotrivă, statul bazat pe despotism militar, armătură birocratică și blindaj polițienesc; el considera libertatea politică -cu drept de vot "universal, egal și direct"- drept "condiția indispensabilă a emancipării clasei muncitorești". Iar Mișcarea, dacă îi era ostilă, avea cu totul alte pricini.

Pornit însă pe panta acestui soi de afirmații, e numai logic ca d-l Sima să continue precum urmează: "Occidentalii -zice d-sa- fac eroarea să creadă în realitatea fenomenului de rusificare a comunismului, de abatere a lui pe linia vechiului imperialism rusesc. Ceea ce este fals..".

Afirmație, făcută cu atâta suficiență, și carecum de sus, ne dă un sens de liniște și siguranță; ea va forța desigur pe occidentali să mai reflecteze înainte de a crede nerozii. Asa dar, nu-i adevărat că bolșevicii, imitând pe țariști, au fi ocupat Basarabia, jumătate Polonie, țările baltice, etc.; nu-i adevărat că, imitând pe țariști, au organizat premizele unei ulterioare expansiuni; nu-i adevărat că, în locurile unde au cuvânt, au împânzit până și satele cu școli rusești, pentruca "țăranii să aibă mult râvnita ocazie de a învăța frumosul grai al lui Lenin și Stalin", cum pretinde radio București; nu-i adevărat că în teatre, universități, cinematografe, biblioteci și la radio în țările ocupate se aude mai mult limba rusească decât cele autohtone; cum nu-i adevărat că mii de studenți și muncitori sunt trimiși în URSS cu scopul precis al rusificării (căci ceeace "învață" ei acolo ar putea foarte bine învăța și în țările de baștină); tot minciună e că sute de mii de oameni sunt deportați în stepele rusești, iar în locul lor colonizați oameni de limbă rusă; distrugerea etnică a popoarelor român, maghiar, albanez, se face din motive.. marxiste, și nicidecum rusiste.. (Și "faimosul filosof al culturii, Toynbee", care "merge atât de departe cu erorile de apreciere ale comunismului, încât vede în el un moștenitor și continuator al Bizanțului"! Dar o fi vorba, poate, de constatarea unor năzuințe, nu de proprie convingere).

Insistenţa cu care se vâră tuturor,"pe gât",limba rusească,profesorului Sima nu-i spune nimic.D-sa e ferm convins că în Rusia există comunism.Luptând"fără răgaz" -cum zice JUVENTUD,confundând se vede lupta cu agitaţia- d-sa n'a mai avut timp să răsfoiască un manual de istorie.Unde ár fi putut găsi şi alte măşti de camuflare a goangei imperialismului rusesc.Pan-ortodoxismul şi pan-slavismul i-ar fi strecurat cumva bănuiala că şi"comunismul" nu-i decât vehicolul -modern- al unor vise,mai vechi şi fără nicio legătură cu revendicările marxiste: invocarea unui ideal de lume năcăjită,deci cu atât mai lesne de fanatizat,pentru mascarea altui"ideal",mereu viu,de la Petru cel Mare încoace,sub cupolele Moscovei. Ameninţarea existenţei naţionale,ce ne-a păscut pe vremea ţarilor,a făcut un gigantic pas cu comunismul; şi când s'o isprăvi cu el,vom avea crunt de furcă cu moştenitoarea Rusiei, şi a nălucirilor ei,în părţile Nistrului: Ucraina va revendica cu aceeaşi îndărătnicie Basarabia şi Bucovina,ba şi o parte din Maramureş,- provinciile ce figurează pe toate hărţile iredentiste ale refugiaţilor ei.

D-l Sima crede că anticomunismul,pentru a fi eficient,trebue bazat pe naţionalism.Dar naţionalismul însuş,pentru a fi eficient,trebue să treacă dincolo de vorbă,înzestrând şi potenţiind sufletele cu tot ce are neamul mai de valoare: e tocmai ceea ce voia Corneliu Codreanu! şi e tocmai de ce şi-a bătut joc Horia Sima,când a'ncercat să promoveze drept tipuri de autentic românism nişte biete făpturi a căror unică mustire spirituală se reducea la "trăiască şeful!"

Autointerviewul din ÎNSEMNĂRI are idei mai puţin.. originale,preocuparea principală fiind aci de natură propagandistică: justificarea"Frontului Libertăţii".(In mijlocul textului -ca fostele artiste de varieteu,care-şi trimit la ziare poza de pe când erau codane- se poate admira fascinanta figură a"comandantului" de acum vreo 15 ani..)

Remarcăm în treacăt că libertatea este în primul rând interioară,fără de care orice altă libertate este irealizabilă.In viziunea luminoasă a lui Codreanu şi a lui Moţa,poporul român era un popor de oameni liberi;şcoala acestei libertăţi se făcea în Legiune,în acest laborator se începea înlocuirea duhului de ilot cu originarul suflet vulturesc.

Atitudinea d-lui Sima faţă de această libertate interioară e bine cunoscută legionarilor ce-au trecut prin Germania;toată lumea cunoaşte,de altă parte,atitudinea sa faţă de libertăţile politice,atunci când a fost în situaţia s'o arate cu fapta.Deaceea şmecheria acestui front al.. libertăţii nu poate"duce" decât pe cei predestinaţi eternelor dezamăgiri,sau cari au vreun interes.. să-şi facă iluzii.

Urmărind puţin"tehnica"frontului,nu-i greu să observăm imediat -ca în toate"acţiunile"d-lui Sima,de altfel- maimuţăreala sistemelor lui Stalin. Comuniştii şi-au organizat partizanii din toate ţările în fel de fel de formaţii,cu nume cât mai bombastice: Asociaţia partizanilor păcii,Uniunea Democratică de stânga,Uniunea Internaţională a studenţilor progresişti,Asociaţia femeilor antifasciste,Blocul victimelor nazismului,Asociaţia scăpaţilor din lagăre,Uniunea mondială a moaşelor progresiste,Societatea văduvelor democrate,Asociaţia foştilor partizani,etc.,etc. Toate,se'nţelege,camuflări comuniste.Când Stalin ia vreo hotărîre,"adeziunile"vin postomol,sute de"asociaţii"din toate părţile manifestează sgomotos pentru decizia genialului, iar omul de pe stradă,neinformat,rămâne impresionat,ba chiar intimidat de această avalanşă de entuziasm. Pentru a înşela şi mai bine aparenţele,ruşii caută să pună în fruntea acestor"asociaţii" persoane ne comuniste,dar cu nume sforăitoare,care,aflându-se întâmplător pe linia moartă a vieţii politice,acceptă bucuros ocazia de a-şi mai auzi odată numele în arena publică: e vorba de ceea ce italienii numesc"utili idioti".

D-l Sima îşi pregăteşte şi dânsul,încă demult şi cu meticulozitate,frontul: ori unde au fost 2 brigadiri,i-a transformat imediat în"asociaţie",botezând-o după caz: studenţească,culturală,confesională,sau după zona de ocupaţie aliată.Intr'o zi,aleasă cu multă strategie,va publica cu mult tapaj constituirea"frontului",iar naivii vor rămâne cu gura căscată de ploaia "adeziunilor",spontane şi entuziaste.Că tot"frontul" se reduce la brigadă,flancată de câţiva"utili idioti",nu toţi îşi vor da seama din primul moment.

Faptul ne aduce în minte povestea cu curcanii ovreiului,a lui Speranţă. Un ţăran isteţ se duce la dugheană cu un curcan de vânzare.Pasărea e luată pe nimica toată şi aruncată'n pod.Ţăranul se strecoară prin dosul prăvăliei, trage curcanul pe sub streaşină afară şi intră iar în dugheană: încă unul, jupâne! Ovreiul plăteşte şi-l aruncă şi pe acesta pe gura podului.Operaţia se

repetă de mai multe ori,dar când jupânul,la'nchiderea prăvăliei,se urcă'n pod să-şi contemple orătăniile,nu găseşte nimic.. Aşa şi cu asociaţiile d-lui Sima,- măcar că aruncă la grade în dreapta şi în stânga,împarte decoraţii,dă funcţiuni şi misiuni,să creadă oamenii că's daţi dracului de importanţi..

De altfel,nici umorismul d-lui Sima nu-i de dată nouă.Reţinem,din ce ni s'a povestit,o împrejurare foarte instructivă pentru climatul care a favorizat zămislirea brigăzii.Când avea vreo întâlnire cu careva,la Berkenbrueck sau prin mahalalele Parisului,d-sa apărea misterios de după tufe şi păşea plin de surâs cuceritor spre oaspetele său: "Dragă camarade -i se adresa el, dacă respectivul era tânăr- toată nădejdea mi-e la voi generaţia nouă! cei vechi s'au prostit,au obosit,nu mai e nimic de făcut cu ei.Ştiu că eşti element de credinţă,se poate conta.. Vei comunica direct cu mine! să nu iei în seamă ce ţi-or spune alţii.."

Dacă respectivul era mai în vârstă: "Dragul meu,ce-i de făcut?.. tineretul o ia rasna.. Vechi mai suntem puţini.. Noi,cari am apucat frumoasele vremuri ale Mişcării,cari cunoaştem tradiţiile ei glorioase.. noi ce-om mai face.. Toată nădejdea e la noi.. Caută de stai cât mai lângă mine.. Nu lua în seamă pălăvrăgeala băeţilor.."

Abilităţile acestea,care pe drept cuvânt i-au atras invidia politicienilor din Dămăroaia,explică într'o măsură cum s'a produs scâlcierea din Mişcare: ros de întrebările spinoase,citite în ochii tuturor,dar pe care,dintr'o disciplină înţeleasă ca servitute,nimeni nu se decidea să i le pună,deşi erau la mijloc răspunderi cutremurătoare,- chinuit,de altă parte,de complexul de inferioritate în care-l arunca mult prea larga -pentru posibilităţile sale- haină a şefiei(mai ales că mai rămăseseră în viaţă,poate din greşală,câţiva din tovarăşii de luptă ai lui Corneliu Codreanu),- incapabil,în sfârşit,să se înalţe până la demnitatea unui scaun pe care nici Moţa nu-l avusese, d-l Sima a întreprins ce i s'a părut mai lesne,încercând să coboare Legiunea la dânsul: de-aci a ieşit brigada,<u>singura sa creaţie</u>. Onest,ar fi trebuit s'o'nceapă dela alfa,nu s'o crească parazitar pe trupul Legiunii; dar atunci n'ar fi mai fost"realist"..

Aşa dar,d-l Sima e pus pe interviewuri. A avut,nu-i vorbă,şi'n trecut ocazia să răspundă la o sumă de chestiuni,şi nu ştim de ce n'o fi făcut-o. Profităm,oricum,de faptul că-i bine dispus,ca să-i punem şi noi câteva întrebări,dintre acelea cu care ne plictisesc mai mult cititorii noştri,legionari sadea,cari ar avea poate dreptul la o lămurire din partea fostului lor şef, mai ales în epoca de libertate şi democraţie aşa de ostentativ afişate de INSEMNĂRI - şi de d-l Sima însuş:

I. Ce amestec a avut în lupta cu teatrele şi sinagogile din Ardeal,în vremea când şeful său,Căpitanul,prizonier al duşmanilor de moarte ai Mişcării,ordonase "linişte completă"?

II. Ce amestec a avut în asasinarea slugii vinovatului de uciderea lui Codreanu,într'o vreme când oamenii grei ai Mişcării -Clime,Banea,Gârcineanu, etc.,etc.,etc.- erau deţinuţi tocmai ca gaj?

III. De ce a primit să fie făcut ministru de asasinul lui Codreanu?

IV. Fiind vorba de un"front <u>al libertăţii</u>": care au fost libertăţile politice în ţară,în timpul când a <u>guvernat</u>, şi care a fost libertatea de critică în Mişcare pe vremea cât a condus-o?

V. Ce rost a avut"rebeliunea"? Se echilibrează acest eventual"rost" cu miile de victime pe care le-a provocat?

VI. Ce rost a avut aventura din Italia? Se echilibrează acest eventual "rost"cu miile de victime pe care le-a provocat?

VII. Ce rost a avut colaborarea cu Ana Pauker? Există vreo normă legionară care s'o justifice? Şi se echilibrează acest eventual"rost"cu victimele pe care le-a provocat?

VIII. Ne-ar putea arăta,în 15 ani de agitaţie,<u>o singură acţiune pozitivă</u> (pozitivă,adică,pentru Mişcare)?

Se înţelege că am fi foarte bucuroşi să publicăm şi noi un interview cu "comandantul Mişcării Legionare",mai puţin autarhic,dar infinit mai util miilor de camarazi frământaţi de atâtea gânduri. S'ar putea ca d-sa,cunoscând bine oamenii ce-l sprijină,să nu simtă nevoia de a se"coborî"la un răspuns; aici însă nu-i vorba de-un concept filosofic,de vreo discuţie academică,ci de <u>fapte</u> pe care tăcerea nu le poate şterge: e vorba de mii de morminte,ani şi ani de lagăre şi închisori,boale,torturi,cămine şi rosturi distruse,fără ca cineva să reuşească a vedea necesitatea sau rezultatele atâtor jertfe.In

trebările de mai sus rămân deci în picioare.(Şi am mai adăoga una,sugerată de cititorii noştri;fără să fie esenţială,ea ar putea explica în parte unele lipsuri în conduita legionară a d-lui Sima: în momentul când s'a crezut cel mai indicat să ia comanda umbrelor de cameni abia ieşiţi din lagăre şi închi-sori,prin câte din acestea trecuse dânsul?)

S'ar putea ca d-l Sima să fie basma curată,dar,dacă lumea e înclinată să creadă altfel,vina e tot a d-sale,care,în ciuda principiilor nu numai demo-cratice,pe care le afişează cu atâta insistenţă dela o vreme,dar chiar de simplă corectitudine omenească,nu s'a crezut niciodată obligat să facă o da-re de seamă a activităţii sale - desfăşurate în cea mai sângeroasă epocă din viaţa Mişcării şi poate şi a ţării.O lămurire este deci necesară.Ba chiar o-bligatorie,dacă şi d-sa e de acord că a condus oameni şi nu turme.Coloanele VETREI îi stau la dispoziţie.La dispoziţie îi stau şi foile sale.. indepen-dente.Poate scoate chiar o broşură în acest sens,- cu mult mai utilă,pentru Mişcare,decât teoria.. naţionalismului.

Şi-atunci n'ar mai avea nici răutăcioşii noştri cititori ocazia să ne scrie,cum ne scria unul din Germania acum vreo lună şi jumătate,exact a doua zi după ce primise vizita"şefului"cu traista doldora de grade,misii şi deco-raţii(faţă de care unii adolescenţi,ba şi mai bătrâni,arată o mişcătoare în-ţelegere..): "Nu înţeleg -scrie prietenul nostru comun,printre altele- de ce Stelescu,- care a încercat,numai,ceea ce Horia Sima a reuşit din plin,adică distrugerea Mişcării din lăuntru,- să aibă soarta pe care a avut-o,iar Horia Sima să nu tragă nici măcar consecinţele politice ale acţiunilor sale".

Bucur Calangiu

URLĂ DUŞMANII

Urlă duşmanii în cărare,
Şi-şi arată'n rânjet colţii,
Noi păşim cu nepăsare
Şi voioşi,în faţa morţii.

Las'să urle,las'să geamă
Şi să drapene cu ghiara;
Nouă nu ne este teamă,
Atunci când ne cheamă ţara.

In noi frica morţii tace,
Căci născuţi suntem din fulger,
Din strămoşi ce la lupoaice
Au supt laptele din uger.

Un gând sfânt pe noi ne strânge
In a jertfelor echipă;
Pentru-acel flămând ce plânge,
Ne jertfim în orice clipă.

Pentru gloria legionară,
Infruntăm mereu duşmanul;
Jertfim totul pentru ţară,
Când ordonă Căpitanul.

Tinde spada,Căpitane,
Inimi de viteji aşteaptă,
Să pornească milioane,
Pentru lupta Ta cea dreaptă.

(Cântec de pe Rarău,de pr.Cucuetu)

&&. O urgentă datorie pentru Mişcare este"sfărâmarea zidului de ură şi mişelie care o'mpresoară".Prea mult s'a complăcut în poziţia în care le-a convenit adversarilor ei s'o fixeze.Un englez,mare admirator al Legiunii,deşi democrat(sau poate tocmai de-aceea..),revoltat de afirmaţiile apărute într'un ziar australian şi reproduse în numărul pe Iunie al VETREI,afirmaţii cât se poate de calomnioase pentru Legiune,ne-a înştiinţat că va scrie ime-diat respectivilor redactori din Australia,"invitându-i să citească cele ce s'au scris obiectiv cu privire la acest om extraordinar,C.Codreanu. Domnii mei -continuă d-sa- veţi face foarte bine dacă veţi binevoi a întocmi o bi-bliografie a M.L.şi s'o publicaţi cu încetul în revista Dv.,pentruca lumea occidentală să ia aminte de ceeace a fost realmente omul nou -pe care Englezii îl admiră şi iubesc- şi Mişcarea Legionară".

Publicăm minunata ideê fără teama că ne-ar lua-o cineva înainte.Cu atât mai bine! numai trebă să se facă. Să se ştie odată care-i adevărul în pri-vinţa asasinatelor,a fascismului şi a totălitarismului.. legionar! Când se va şti,de pildă,câtă legionărime a fost răpusă înainte ca un călău să cadă, nu ştim ce om cinstit nu se va revolta de prea multa răbdare a celor aşa de aprig chinuiţi!

&&. Citim în ISTORIA ROMÂNIEI pentru cl.VII elementară,publicată în 194[illegible] de Min.Inv.Public(p.263):"Partidul naţional-liberal,partidul naţional-ţără-nesc,precum şi Carol al II-lea,împreună cu marii industriaşi şi moşieri,au dat sprijin Gărzii de Fier cu scopul de a distruge partidele democratice şi organizaţiunile muncitoreşti,care apărau interesele poporului.De la înfiinţa-re şi cât timp a existat,Garda de Fier a fost o organizaţie de jaf şi crime..."

Se vede că d-l Koller,eruditul autor al nu mai puţin eruditei cărţi,e pasionat cititor al lui Bire..

BOCITOARELE EMIGRANȚEI

Răsfoind publicațiile din refugiu, asistând la diverse întruniri sau consfătuiri, cu care ne pierdem timpul degeaba, n'auzim decât voci plângărețe ce se irosesc de dragul bietei patrii încăpute pe mâini criminale; și din care nu ne va rămâne nouă, la întoarcere, decât o întinsă ruină, asupra căreea noi, eroii emigranței, va trebui să clădim noua țară, bine'nțeles așa precum a mai fost. Cred unii că, fără noi, această adunătură de credințe false, patimi oarbe, aspirații vulgare, ambiții deșarte și tot ce vreți din buruenile sădite de satan în sufletele noastre, biata țară va fi rasă de pe fața pământului.

Ne înșelăm însă cu toții groasnic, aceste gânduri nu's decât produsul creerului anemiat de mizeriile morale și materiale în care trăim. Poporul nostru de țărani, plini de minte și sănătate, a mai trecut prin vremuri grele, fără să-și fi pierdut străvechile comori spirituale. Prostimea aceea proastă, onorată emigranță inteligentă, nu s'a condus în timpul celor două milenii nici după sfatul eroilor fugiți din fața primejdiei, nici după directivele date de năvălitori, ci după sănătosul instinct sădit în sufletul ei de Marele Creator al popoarelor. Erau timpuri când nici măcar nu existau Americi cu New York-uri ca să adăpostească rezervele neamului, transformate în comitete și comiții, consumatoare de fonduri naționale. Poporul de odinioară a știut, după cum știe și cel de azi, că descotorosirea de primejdii stă numai în puterea minții și a brațului său. Din focul luptelor își scotea clasa conducătoare -elita neamului- și câtă vreme criteriul de selecționare a elitei a fost lupta, neamul a mărșăluit pe culmi de glorie; iar când acest criteriu s'a schimbat, pătrunzând în mijlocul nației elemente impure, cu sânge pervers, a urmat prăbușirea.

Dar neamul prostimei n'a urmat nici când conducătorii intruși - svârliți afară îndată ce se ivia ocazia, pentrucа viața să continue sub oblăduitoarea aripă a bunului simț, îngerul păzitor al ființei lui.

La noi, după Tudor, duhul fanariot a continuat să răsfețe clasa dirigentă; sudura sufletească, firească între un popor și exponenții lui, la noi n'a existat, Măria Sa Poporul n'a putut recunoaște falsa elită. Care în anii 1938-39 suprimă floarea tineretului român pentru unica vină de-a fi vestit pericolul rusesc; la 24 August 1944 împinse țara în desnădejde; după comiterea crimei, se retrage în locuri ferite, unde constitue comitete patriotice și rumegă fonduri naționale fără să facă nimic. Dacă aceasta se poate numi "elită", și neamul o recunoaște ca expresie a idealurilor lui, atunci o asemenea nație nu are dreptul la onoare, deci nu merită să trăiască. Dar neamul prostimei n'a consimțit niciodată pe alesii după procedeele democrației balcanice.

Ne bocim astăzi că Rușii ne distrug elita din țară, mângâindu-ne cu gândul (ascuns, desigur!) că noi, de pe-aici, singura și ultima rezervă, vom rămâne. Dar dacă noi n'am avut așa ceva, cum ar putea oare Rușii s'o distrugă? Există în popor o elită în stare latentă; din marea încordare de astăzi ea va ieși la suprafață, fără îndoială, dar pe aceasta, nu Rușii, dar nicio forță din lume n'o poate nimici. Ne-o spun limpede cele Două mii de ani prin cari a răzbit!

Dacă neamul românesc n'a fost în stare, în vremurile bune, cum s'ar spune, să-și crească o elită vrednică de misiunea lui, aceasta va ieși acum la suprafață prin cel mai sigur procedeu de selecțiune: <u>lupta</u>. Și această selecționare nu se poate face în căminele, comitetele sau cercurile de studii partizane din New York, Paris, Londra, München, Buenos Aires, Rio, Salzburg, etc., ci în universitățile ambulante din piscurile și văgăunile Carpaților Români, unde tezele de doctorat se scriu cu sânge și se iau cu spada! La întoarcere, în țara de altă dată, nu vom găsi deci o "Hiroshimă morală", în care <u>noi</u> să fim Alfa și Omega.

Scriu acestea în numele lui Ion al Vătafului, din rezistența românească. Eu știu un lucru și cred în el: că la întoarcerea acasă vom găsi acolo un popor de Badea Pătru și Marin, secătuit materialicește, dar moralmente sănătos, având chiar și o elită a lui, căreia noi nu vom fi vrednici să-i desfacem nici măcar cureaua încălțămintei. Cred în reînvierea neamului meu, prin el însuș și nu prin dădacele din refugiu. La o parte deci cu bocitoarele de ocazie, al căror plâns profanează mormintele celor ce cad cu fața la dușman, pentru o Patrie ce nu va pieri niciodată!

* * *

<u>P.S.</u> In fața mea am încă "Vatra" pe care am citit-o cu interes crescând din copertă în copertă. M'a scârbit dezertarea rușinoasă (poate interesată) din luptă a camarazilor dela pomenitele inițiative legionare. Duhul Căpitanului ar putea în adevăr spulbera rosturi făcute cu multă trudă. Apoi dacă le este rușine de propria lor credință, pe care sunt oricând gata s'o dea pe câteva fărimituri căzute dela masa jefuitorilor de ieri și impostorilor de azi, înseamnă că nu este nimic care să ne apropie, deci nu avem ce pierde. Vinovați nu sunt ei, ci săracul Căpitan, care a fixat pentru legionari și acea "mlaștină

a desnădejdei",în care foarte mulţi se transformă..

In ce priveşte nelinistitoarea întrebare a lui Mitică Popa,ţin să vă comunic că şi eu mă găsesc exact în aceeaşi situaţie.De aceea ar fi bine,cred eu,să somaţi pe fostul şef al rebeliunii -dacă a fost cineva- să ne dea lămuririle necesare.Cred că cel puţin acum,în al 12-lea an,nu ceas,am avea şi noi,trupeţii,dreptul să ştim.

Găsesc rubrica"Doruri şi necazuri"foarte interesantă,ea e barometrul indicator al psihologiei refugiaţilor;e vocea poporului,unde"tăt natu"poate spune deschis gândurile ce-i frământă sufletul.Este una din ideile fericite ce-aţi avut la crearea revistei,mult mai democratică decât exhibiţiile fel. iştilor. Aceia cari au avut"fondul bun"au rămas neschimbaţi,pe când cei ce l-au împrumutat de circumstanţă -mă gândesc la noua nobilime brigadiră- l-au pierdut la fel de uşor.. Am avut mereu convingerea că va veni vremea să fim iarăş toţi împreună acei ce credem la fel şi precum am învăţat. Iată vremea sosită! Mă bucur şi am o mare mângâere sufletească de a constata această regrupare de care noi,câţiva camarazi,am îndrăsnit să pomenim într'un timp când slova rostită fără ordin era considerată trădare..

Mă gândesc la aceşti prieteni muncitori,cari cu 2-3 ani în urmă alergau ca albinele să adune mierea pe care o vărsau dezinteresaţi în stuparul în care câţiva trântori o consumau cu lăcomie.Ce dezamăgiri îngrozitoare au avut de au ajuns să-şi sfarme idolul? Am auzit mărturisirile lor şi i-am văzut cum călcau în picioare pe cel ce i-a minţit.N'am rîs,căci nu era nimic de rîs în această manifestare a legitimei lor furii.. Casa ne-a fost incendiată de cel"consimţit"de noi s'o păzească,şi acum iată-ne pe drumuri.Lumea fuge de improvizaţiile fostului"stăpân",fără a privi măcar în urmă,fiindu-i lehamite de ceea ce lasă.Privirile peste veacuri au obosit ochii luptătorilor,deaceea toţi caută căsuţa modestă,plină de căldură şi sfinţenie,în care candela arde zi şi noapte pentru sufletele celor plecaţi dintre noi.O vedem cu toţii,dar precum omul păcătos are teama apropierii de altar,tot aşa şi noi simţim o mare jenă să pătrundem în interiorul ei,de frica socotelilor.Dar camarazii noştri să-şi aducă aminte de pilda fiului rătăcit şi vor îndrăsni; căci bucuria regăsirii va face să uităm toată amărăciunea ce ne stărue în suflete. Dv cu Vatra aveţi misiunea să-i îndemnaţi să se apropie,să intre şi să se simtă acasă la ei aşa cum au fost altă dată.Să ne întoarcem cu toţii la început,urmând cuvântul-ordin dat de Căpitan la înfiinţarea Legiunii:"Să vie toţi cei ce cred nelimitat şi să lasă cei ce au îndoieli!" Cu aceste mici gânduri îmi încheiu răvaşul,dorindu-vă noroc,voe bună şi multă sănătate.Cu Dumnezeu înainte!

Traian Miron

&&. Scrie CANDIDO din 28 Sept.(p.2): "Ultimul din cele 350.000 de vagoane de mărfuri,datorate Rusiei ca reparaţii,a trecut zilele acestea graniţa:tratatul de pace a fost executat şi comisia sovietică de control a trebuit să îşi ia catrafusele dela Helsinki,căci,cu toată buna voinţa sa,nu mai avea niciun pretext ca să rămână.

A căzut astfel ultima verigă ce lega Finlanda de Uniunea Sovietică,şi multe jurnale au vorbit de un"al doilea miracol"finlandez:primul a fost în '45-'46,când ruşii,după ce încercaseră să transforme ţara în colonie moscovită,trebuiră să se convingă că în Finlanda era pur şi simplu imposibil să găsească cele 5-6.000 de persoane ascultătoare,necesare pentru a ocupa posturile-cheie la guvern, a organiza obişnuitele alegeri trucate şi a săvârşi toată seria de manevre ce în jargon comunist se cheamă"adeziunea spontană a poporului la regimul democratic". Sovieticii încercară atunci să supună ţara ruinând-o economiceşte:smulseră Finlandei teritoriile cele mai bogate şi îi impuseră reparaţii de 300 milioane dolari-aur(de 3 ori mai mult decât Italiei),de plătit,la termene riguros stabilite,în mărfuri,pe care o comisie anume avea facultatea să le aleagă an de an.O singură zi de întârziere putea fi de-ajuns pentru a da Rusiei dreptul de a interveni contra celor"fără cuvânt" iar comisia,care-şi vâra nasul peste tot,a făcut tot ce i-a stat în putinţă ca să creieze greutăţi guvernului finlandez.Dar întârzieri n'au fost:în fiecare an,la data stabilită,mărfurile cerute porneau cu punctualitate cronometrică spre Moscova.Aşa,timp de 7 ani.

Acum,obţinută ultima centimă,sovieticii sunt constrânşi să plece.Pare o minune,şi totuş e adevărat:o naţiune europeană a reuşit să se elibereze de sovietici cu mijloace paşnice şi legale: cu hotărîrea poporului său şi cu voinţa disperată de a-şi apăra propria independenţă. Nu rămâne decât să ne gândim cu regret la ceea ce s'ar fi întâmplat în Europa,dacă finlandezii ar fi fost cu 200 de milioane mai mulţi"..

DE TOATE

& Ne scrie compatriotul I.dintr'un spital italian: "N'am impresia că cei din Comitetul dela Roma au insomnii din cauza refugiaţilor.Aş vrea să ne spună părintele COZMA Gheorghe,cum se face că,în timp ce anumiţi refugiaţi(întâmplător catolici)puteau să doarmă şi să mănânce cu lunile la colegiul Pio Romeno,alţii,deabia ieşiţi dela Lipari şi cari n'aveau actele necesare ca să poată intra în lagărele IRO,nu puteau găsi la comitet nici suma necesară ca să doarmă o noapte. Unul din aceştia,Cozma Ionel(Dumnezeu să-l ierte!),a murit de T.B.C.,după ce a dormit mai bine de două săptămâni pe pietrele Colosului din Roma,care s'a arătat în această împrejurare mai ospitalier decât comitetul nostru.Mulţumesc pentru posibilitatea de a-mi uşura inima.."

Ce să spunem?.. Acum 2 ani,la aşa zisul pom de Crăciun,de care s'a ocupat primul număr al VETREI,păr.Cosmă a făcut un fel de raport oral,iar băjenarii prezenţi au rămas consternaţi de milioanele cheltuite fără ca cei mai mulţi dintre ei să fi băgat de seamă.. Cineva i-a cerut să publice darea de seamă,şi părintele a promis,dar până acum nu s'a văzut nimic;ar fi însă absurd să-i pretindem o lucrare aşa de valoroasă în numai 2 ani,când se ştie că lui Manzoni,pentru a compune opera ce l-a făcut celebru,i-a trebuit aproape toată viaţa..

&& Ne scrie un prieten necunoscut,din Canada:"Te rog să ne ierţi că te deranjem,dar neavând pe altcineva.. Dorind să facem o plăcere unei copile refugiate,cu părinţi lipsiţi de mijloace,am expediat pe numele Dv un pachet cu alimente,îmbrăcăminte,încălţăminte şi jucării pentru o fetiţă de 8-9 ani.Ne adresăm Dv ca Român.. Veţi alege Dv.. Noi vom considera în orice caz alegerea Dv bine făcută,rugându-vă cu stăruinţă a nu divulga nimănui numele nostru, nici chiar fetiţei.Dacă întâmplător veţi avea cheltueli cu remiterea pachetului,scrieţi-ne.. Primind a ne face acest servici,ne veţi aduce o mare mulţumire,şi nădăjduim că veţi aduce o bucurie unei fetiţe românce.Sperăm să vă mai putem trimite în curând ceva gologani pentru VATRA,cu toate că mijloacele sunt exact ca ale ţiganului cu cortu.. Cu mulţumiri anticipate în numele nostru,cât şi al fetiţei pe care veţi alege-o.. (P.S. Vă rugăm să schimbaţi ambalajul,ca să nu se vadă numele şi adresa noastră pe pachet)."

Alături,găsim un bilet către mica destinatară: "Scumpă fetiţă,cu mult drag îţi trimetem câteva lucruri de îmbrăcat făcute cu mâinile noastre,dorind să-ţi stea bine,să le porţi sănătoasă şi să te joci cu plăcere.De aceea ţi-am trimes şi mingi,împreună cu ceva bun din care ai să mănânci cu plăcere.Îţi dorim poftă bună,sănătate şi noroc.Să fii cu credinţă în Dumnezeu şi în viitorul bun al Ţării noastre şi libertăţii ei.Te sărutăm cu drag,Doi compatrioţi cari te iubesc". (Sublinierile din text sunt ale noastre.N.R.)

Iată lista lucrurilor trimise: 1 pereche pantofi,1 pereche sandale,1 rochie verde nailon,1 rochie verde imprimată,1 fustă bleumarin,1 fustă lână scoţiană,3 bluze imprimate,1 bluză în dungi,5 cutii de cacao,1 pachet ceai, 1 cutie de lapte praf,2 pachete zahăr brun,2 cutii cremă şocolată,3 pachete de budinguri,4 pachete mici şocolată,1 minge,1 minge cu paletă,1 cordon pentru rochia verde.

Oricât om fi noi de"duri",la VATRA,această scrisoare ne-a mişcat profund. Riscând deci supărarea pe noi a necunoscutului prieten,o publicăm,- nu numai pentru a arăta de ce mai ţine Dumnezeu pământul,dar şi'n speranţa de a procura multor bunăvoinţe inactive reţeta de a fi folositoare..

&& In cartea MOŢA-MARIN,p.119-120,prof.Nicolae PĂTRAŞCU arată extraordinar de marea grijă a lui Moţa pentru viaţa Căpitanului,mai ales după trădarea lui Stelescu. Astfel,pentru a-i evita frecventarea de băi publice,unde-ar fi fost expus,el se îngrijeşte de instalarea unei băi la Casa Verde;"văzând cum Căpitanul călătorea prin Bucureşti cu tramvaiul,expus în orice moment gestului necugetat al unui mercenar în solda duşmanului,a făcut un apel către legionarii din toată ţara să se colecteze banii necesari cumpărării unei maşini"; după suprimarea lui Stelescu,"duşmanii Legiunii au crezut momentul potrivit să decapiteze Mişcarea înarmând braţul altor agenţi,sub masca răsbunării celui pedepsit.Moţa a surprins situaţia şi a luat în momentul critic toate măsurile de apărare.. iar în faţa legionarilor din tabăra Carmen Sylva a anunţat asupra cui vor cădea răspunderile planurilor criminale ce s'ar pune în aplicare.. Printre cele din urmă dorinţi pe care,înainte de moarte,le-a comunicat prietenilor şi camarazilor săi legionari,a fost:aveţi grijă de Căpitan!"- Cât de isbitor apare teribilul contrast dintre luciditatea lui Moţa şi uşurătatea celor ce,nepăsători de situaţia extrem de critică a Căpitanului captiv,ca şi de ordinul lui,au abuzat criminal de disciplina altora,spre a-şi pune în aplicare"ideile"venite din excesiva lectură a romanelor poliţiste..

&& INSEMNĂRI(Iunie-Iulie):Virgil Madgearu a fost ucis"de mâna criminală a unor canalii descreerate". Lucrul e spus răspicat.Şi n'avem decât regretul că,apărând"Insemnări"numai anul trecut,responsabilii gazetei n'au avut unde să-şi publice părerea încă de acum 12 ani..

&& CRONICA ROMANEASCĂ,Sept.(p.39),spune că"poporul român s'a eliberat pe el însuş prin Armata sa naţională,după actul din 23 August 1944".De cine s'a liberat,nu precizează;dar nici nu era nevoe,căci se vede:s'a liberat de libertate şi independenţă,s'a liberat de avuţii,de nume şi de voe bună.Insă nu "prin armata sa naţională",ci prin foarte puţin naţionalii săi politicieni. Că au făcut-o"în baza unei promisiuni solemne"a lui Molotov? Doară se ştie proverbul românesc: Inţeleptul făgădueşte,d-l Vişoianu trage nădejde..

&& SOLIA din 28 Sept.ne aduce îmbucurătoarea veste a unui congres al tineretului român ortodox din America.Dacă tinerii compatrioţi se adunau numai ca ortodocşi,pentru probleme confesionale,ştirea ne-ar fi interesat în măsura în care ne-ar interesa un congres de acest fel:albanez,grec,sirian,etc.
Dar"Solia"mai insistă asupra unui amănunt:"a fost singura adunare românească din acest an,la care Tricolorul român a fost purtat în piept de fiii celor ce şi-au lăsat ţara acum 50 de ani".Faptul,din partea unui tineret care nu de mult ceruse slujbă şi predică în engleză,ni se pare semnificativ. Stăruind pe această cale,şi ştiut fiind că cheia conservării etnice e graiul, putem aştepta cu încredere că eforturile unui Vasile POSTEUCĂ şi ale altor buni români să dea roade,făcând să răsară şcoli de limbă românească în centrele noastre din America.

* Luând cuvântul la congresul de care fu vorba,P.S.Valerian TRIFA a spus că unele împrejurări"au făcut ca problema educaţiei tineretului nostru în credinţa strămoşilor să treacă pe al doilea plan.O generaţie întreagă a crescut formal în Biserică,însă departe de a cunoaşte tezaurul ortodoxiei din care s'au adăpat părinţii şi strămoşii lor.Atâţia tineri mi-au mărturisit că ajungând la şcoli ori în armată şi fiind puşi în faţa întrebării:care este învăţătura Bisericii lor?,n'au putut da răspunsuri mulţumitoare.Sunt mulţi tineri cari ştiu foarte puţin despre creştinism şi aproape nimic despre ortodoxie, deşi sunt creştini şi deşi sunt ortodoxi.Membri ai diferitelor cluburi sociale,ei cunosc pe dinafară legile,statutele şi scopurile acestora,dar când este vorba de Biserica lor,ridică din umeri".
Nu ne gândim să punem la îndoială nişte afirmaţii,venite din loc aşa de competent.Necătând la faţa oamenilor,P.S.Sa e pe drumul cel bun.Nici noi n'am avut impresia că preoţii noştri din America s'au întrecut cu firea în împlinirea divinei lor misiuni;dar ca însuş episcopul lor,de ei ales,să le denunţe -şi cu ce brutalitate!- lipsa de activitate,asta chiar că nu ne-am aşteptat..

&& INDREPTARUL din Sept.(p.3)e de părere că"la 8 Iulie 1887,Ruşii sunt învinşi pentru întâia oară în faţa Plevnei",ceeace provoacă vestita telegramă din 19/31 Iulie 1887 a Marelui Duce Nicolae către Domnitorul Carol.Făcută de "Indreptar",afirmaţia are valoare de sentinţă.Măcar că,după ultimele cercetări,pare că lucrurile s'ar fi petrecut cu vreo 10 ani mai nainte..

&& B.I.R.E.din 15 Oct.ne informează că au adresat mesagii către ţară,prin radio,următoarele"personalităţi politice româneşti în exil":Const.Vişoianu, I.Zissu,dr.Ch.Kremer,dr.W.Filderman,dr.I.Glückman,dr.Kleper,Al.Landescu,etc.
*"In p.3,Bire se ocupă cu conversaţiile în jurul"majorării membrilor Comitetului Naţional";cari,precum se ştie,erau toţi minori..
* Mai citim,pe p.1,că în urma formidabilei explozii dela Văcăreşti,"au căzut victime 118 morţi şi 200 răniţi". Bogdaproste că n'au fost victime printre cei vii şi teferi..

&& AMERICA din 7 Oct.,vorbind de primirea delegaţiilor române de către Truman şi Eisenhower,pune faţă'n faţă"simplitatea oamenilor mari americani"cu "înfumurarea şi ridiculul exagerat,cu care odinioară se înconjurau piticuţii europeni.In fruntea unei ţări cât ai trece cu maşina dealungul ei într'o singură zi,un X sau Y,pentrucă era ministru,se complăcea să se lase aşteptat cu zilele de bieţii ţărani veniţi în târg cu treburi urgente,pentrucă mulţi dintre ei să plece acasă fără să fi văzut măcar uşa care ducea la marele birou ministerial. Dar chiar şi atunci când norocosul se vedea pe scaun,în faţa celui de care depindea poate rezolvarea problemei lui vitale,în atmosfera ce-l înconjura nu plutea înţelegerea dela om la om,ci sunau vorbele omului"de rând"în gol,parcă nu erau ascultate de unul care era plătit din greu din sudoarea omului dela brazdă". De care ţară o fi,Doamne,vorba?.. Că doară România,după spusele arendaşilor ei,era mai democrată şi decât America!.. R.C.

ŞTIRI

* AMERICA din 2 Oct.ne aduce vestea morţii,pe frontul din Corea,a căpitanului John CICUR,din aviaţie,- român din Newark/Ohio(Statele Unite).

* Din acelaş ziar aflăm că gen.EISENHOWER a repetat la Cleveland,în faţa unui grup de Români,convingerea că"popoarele robite din Europa trebuesc eliberate";"Când am rostit aceste cuvinte -a spus d-sa- n'am făcut-o pentru a măguli sau a apărea altruist;noi nu putem menţine o linie de divizare între popoare.In ce ne priveşte pe noi,Americanii,distrugerea acestei linii ni se impune mai mult chiar decât o obligaţie morală".

* CRONICA ROMANEASCA(Sept.p.75)scrie că memoria primului refugiat român căzut în lupta contra bolşevismului,Gheorghe GHERGHESCU,a fost cinstită prin botezarea cu numele său a 2 poduri construite în Corea de unitatea sa.

* LA NATION ROUMAINE(1 Sept.)semnalează că"un grup foarte activ de partizani operează în munţii Câmpulungului(Muscel).Ei sunt sub comanda unui fost căpitan,Arsenescu.De curând a avut loc o luptă între aceşti partizani şi miliţie aproape de satul Ştefăneşti.Au căzut 3 miliţieni".

* Radio BUCUREŞTI anunţă că la R.Sărat s'au înfiinţat alte 14 cursuri de limba rusă,ciclul I,2 de ciclul II şi 1 de ciclul III,cu 14 profesori."Ţăranii din 33 de sate vor învăţa astfel frumoasa limbă a lui Lenin şi Stalin".

- SCANTEIA(14 Sept.)spune că la Brăila"până în prezent s'au organizat în oraş 46 cursuri de limba rusă de ciclul I şi 5 cursuri de ciclul II,care cuprind peste 1000 de cursanţi.La aceste cursuri vor preda lecţii 39 profesori de specialitate.. La uzinele metalurgice 'Progresul' s'au organizat 5 cursuri populare de limba rusă,la care participă numeroşi muncitori şi funcţionari din această întreprindere.O vie activitate se desfăşoară şi în comunele raionului.Anul acesta,în comuna Movila Miresei,vor funcţiona 3 cursuri populare de limba rusă,care vor fi frecventate de numeroşi colectivişti,ţărani muncitori şi funcţionari".

- In regiunea BAIA MARE sunt -după radio Bucureşti- 374 cursuri populare de limba rusă,frecventate de peste 6000 de ţărani şi muncitori.Cu ocazia lunii prieteniei sovietice,cele 899 cercuri ARLUS din regiune au ţinut 1800 conferinţe în care s'a arătat lupta Rusiei pentru pace.170.000 ţărani şi muncitori au vizitat expoziţiile cu realizările sovietice din ultimele 2 decade.La ARLUS s'au înscris ca membri alte 12.200 persoane.

Tot radio anunţă că 200 de"oameni ai muncii"dela SEGARCEA(Dolj)s'au înscris la ARLUS şi că în această asociaţie de rusificare se găsesc înscrişi,în acelaş"raion",2000 de ţărani."Nu poţi iubi propria ta patrie,fără a lupta pentru URSS,bastionul păcii în toată lumea",proclamă radio Bucureşti.

- Intre 1-7 Nov.a avut loc în toată ţara,în cadrul lunii prieteniei româno-sovietice,săptămâna teatrului şi muzicii sovietice.

* UJ VILAG scrie că în Ungaria s'au înfiinţat,la 15Sept.,4000 de noi cursuri de limba rusă,ce vor fi frecventate de circa 80.000 persoane;în Dec.existau numai 996 cursuri cu 1000 de înscrişi;în Febr.erau deja 1376 cursuri.

* In Republica Moldovenească,producţia de conserve e de 21 de ori mai mare ca înainte de răsboi.Planul cincinal prevede 120 întreprinderi noi pentru prelucrarea fructelor,tutunului,sfeclei de zahăr,etc.

* In rechizitoriul său la procesul dela POARTA ALBĂ contra"sabotorilor", procurorul militar mărturiseşte fără să vrea unitatea de luptă şi simţire a românilor din Ţară: "Rămăşiţe ale vechilor clase exploatatoare,Vasilescu T. Nicolae-Colorado,naţional-ţărănist de frunte,Cernătescu Petre,fost şef de garnizoană legionară,Vieru Petre şi Nichita Dumitru,foşti legionari,Ciorapciu Mircea,fost moşier,Rozei Aurel,fost acţionar al fabricii de coloranţi "Coroana",Frangopol Nicolae,fost membru al partidului fascist gogo-cuzist, Georgescu Gheorghe-Topazlău,fost proprietar de fabrică,Ionescu Oprişan,fost ofiţer de contrainformaţii în armata fascistă,Niţescu Constantin,chiabur,-au ţinut cu toţii,prin acţiunile lor criminale,să submineze realizările poporului nostru muncitor"("Scânteia",3 Septembrie).

* MINISTERUL DE EXTERNE BRITANIC a trimis la ONU o documentare din care rezultă că guvernele român,bulgar şi maghiar violează tratatul de pace,negând cetăţenilor cele mai elementare drepturi umane.E vorba de suprimarea partidelor,a ziarelor de opoziţie,de procesele tâlhăreşti(Mindszenty,Maniu,Petkof sistemul de învăţământ şi punerea la index a unor opere literare de valoare universală.

* Tovarăşul Petre CONSTANTINESCU-IAŞI,profesor universitar şi academician reperist,a spus la 8 Oct.,la inaugurarea lunii prieteniei româno-sovietice, că această prietenie reprezintă"bunul cel mai de preţ al poporului nostru".

* Guvernul RPR a fixat pentru denunţătorii ţăranilor ce ascund produsele agricole un premiu de 25% din cerealele găsite.

* La 12 Oct.au venit la ROMA circa 200.000 UOMINI DI AZIONE CATTOLICA, pen a sărbători 30 de ani dela înfiinţarea Uniunii lor. In cuvântarea rostită cu acest prilej, Papa a spus între altele: "Vreţi să fiţi tari? Vreţi să fiţi, cu ajutorul lui Dumnezeu, invincibili? Fiţi gata a sacrifica pentru supremul bi ne al unirii, nu zicem capriciile -e clar,- dar chiar vreo idee sau progra ce v'ar putea părea geniale. Unirea, totuş, nu-i unicitate; aceasta ar distru varietatea forţelor, varietate ce are nu numai o valoare estetică, dar aduce şi avantaje strategice şi tactice de primul ordin".

* Confirmând primirea memoriului din 28 Sept.cu privire la persecuţia Ro mânilor din Grecia, secretariatul ONU-lui scrie d-lui C.PAPANACE că un rezu al plângerii va fi înserat "în lista de comunicări, care va fi supusă Comisie pentru drepturile omului în prima să seziune, conform dispoziţiunilor deciz ei 75(V) a Consiliului ecumenic şi social.. O copie a scrisorii Dv va fi transmisă guvernului Greciei".

ROMA. Duminică 12 Oct.s'a făcut inaugurarea "Capelei Crucifixului" din biserica "Sf.Apostoli", destinată refugiaţilor italieni din România. A slujit şi vorbit pr.Bonaventura MORARU. Erau de faţă ambasadorul Scamacca, director radio-difuziunii pentru străinătate şi mulţi refugiaţi români şi italieni.

- La 2 Nov., în prezenţa mai multor camarazi, Mons.TĂUTU a făcut sfinţirea crucii lui Emil Bulbuc, la cimitirul Verano. Din iniţiativa Asociaţiei Itali enilor din România, părintele ELDO din Galaţi a făcut, în capela cimitirului, un parastas pentru Italienii morţi în România.

- La 8 Nov., de ziua regelui Mihai, s'a slujit un Te Deum în biserica român Mons.TĂUTU a făcut urări pentru grabnica eliberare a ţării.

- La 30 Nov., din iniţiativa prof.IROAIE şi cu concursul Universităţii din PALERMO, se va face în capitala Siciliei comemorarea solemnă a centenarului morţii lui Nicolae Bălcescu.

- D-ra Maria Cristina FILIPEANU, "di lontana origine rumena", a fost aleasă "Miss Bologna". Are 18 ani.

- Din iniţiativa refugiaţilor Gh.Răileanu, P.Betonaci(Iugoslavia), dr.Arsen Ranko(Ungaria), ing.G.Mamaladse(Polonia), Iosif Rihter(Cehoslovacia) şi Filipp Romano(Istria), s'a făcut la 2 Nov., la Sant Antonio(Napoli), un parastas pent soldaţii nemţi din cimitirul local. A slujit pr.Carlo Petranovici.

PARIS. D-l Pamfil ŞEICARU a fost ales preşedinte de onoare al "Centrului ziariştilor şi publiciştilor români democraţi în refugiu".

- D-nii Pompiliu PĂLTĂNEA şi C.ARSENIE au decis să scoată un almanah pen tru 1953, cuprinzând: aniversarea unui sfert de veac dela congresul presei la tine ţinut la Bucureşti, şi a trei sferturi de veac dela premierea lui Vasil Alecsandri la concursul din Montpellier. Refugiaţii sunt rugaţi să trimită pe adresa d-lui Arsenie(39, rue Delambre, Paris XIV), până la sfârşitul lui Noem brie, "tot ce cred că este bine a se publica asupra evenimentelor petrecute în emigraţie". Costul almanahului: 1500 franci; cine vrea să-l plătească anti cipat, face un real servici pentru editare.

ANKARA. Postul de radio Ankara face zilnic transmisiuni în limba român la orele 19.45(ora României), pe unde scurte de m 31,7 şi 41,18.

MADRID. In Oct.s'a deschis la Madrid(Calle de Prim, 17), restaurantul ro mânesc "Transilvania", sub conducerea d-lui Dimitrie ARDELEANU. Vor avea aci posibilitatea mai mulţi refugiaţi români să-şi câştige existenţa prin munc

NEW YORK. S'a văzut din numărul trecut al "Vetrei" buna credinţă a publi caţiei "Bire", care, dintr'o simplă corecţie dată de câtiva nedreptăţiţi unui individ ce-a împiedicat cu denunţurile sale zeci de Români dela emigraţie, şi-a permis să facă "bande de legionari" ce-ar fi cutreerând Italia în lung şi'n lat, terorizând populaţia.

Această bolnăvicioasă sete de senzaţional o remarcă şi "Cronica Românească" în n° pe Oct., p.55, sub titlul: "O ştire fantezistă". Bire afirmase în ade văr că d-l Davila s'ar fi retras dela conducerea revistei din New York, lăsând să se'nţeleagă că din pricina unui "energic protest" al Uniunii Evreilor Ro din America pe lângă "Free Europe" pentrucă d-l Davila şi-ar fi "permis" să pu blice "aserţiuni cu vădite interese antisemite". Ceea ce CRONICA desminte cu o demnitate ce ne face plăcere: "Nu numai informaţia este inexactă -d-l Dav la continuă să fie directorul revistei- dar motivele date de BIRE pentru o demisie a d-sale sunt complet fanteziste. 'Cronica Românească' este o revist care nu e expusă presiunilor unor grupări sau asociaţii".

BUCUREŞTI. O decizie a guvernului RPR limitează durata înmormântărilor la 45 minute. Motivul ar fi că se pierde din timpul lucrului,- şi mai ales lumea, la îngrămădeală, ar avea o bună ocazie de schimbat impresii..

- 38 de puţuri petrolifere, părăsite de "capitalişti", au fost reactivate de comunişti, cari au avantajul mânii de lucru nu prea scumpe..

DORURI ŞI NECAZURI (Fragmente de scrisori)

T.-Canada: Am citit în n°pe Iunie al"Vetrei"apelul lansat de Comandantul legionar C.Papanace către legionari.Toţi legionarii,cari au citit acest apel, trebue că au simţit mai mult ca oricând nevoia imperioasă de a se înfrăţi iarăş,de a se aduna"în jurul icoanei",în acea minunată trăire legionară.

Am citit cu lacrimi în ochi acest apel şi am simţit pentru prima oară,după pustiirea sufletească care a urmat rebeliunii,adevărate momente de înălţare sufletească.Pe mine acest apel,după 11 ani de tăcere,m'a sguduit sufleteşte.Pot spune,fără teamă de exagerare,că puţine au fost zilele când să nu mă fi gândit la Căpitan,Legiune şi legionari.In clipele de reverie,vedeam iarăş legionarii adunaţi în lungi şi compacte coloane;vedeam Legiunea renăscută şi devenită cea mai puternică forţă spirituală.In visurile mele,transformam întreaga ţară într'o mare tabără legionară.. Celor ce-au luat parte,o singură dată,la o şedinţă legionară,cred că le va fi imposibil să uite zămislirea de viaţă nouă care se făurea acolo.Toţi oamenii cari au voit să devină mai buni, mai curaţi sufleteşte(adevărata menire a omului pe pământ),au găsit în credinţa şi viaţa legionară un adevărat altar.

Mă gândesc la istoria sbuciumată a acestei lumi;câte credinţe,câtă irosire de forţe.S'au perindat atâtea filosofii;unele pline de sublim,altele de negaţiuni,fără însă a realiza în mod concret dorinţa intimă a omului: aceea de a înăbuşi cu adevărat şi definitiv forţele răului,- care este,de fapt,singurul duşman al fericirii omului pe pământ. Legiunea,prin apariţia ei,prin ceeace a predicat,dintr'un început şi-a asigurat nobila poziţie: de a fi lăcaşul unde oamenii,cari vor să devină adevăraţi oameni,pot găsi sprijinul moral şi îndemnul necesar oricărei înoiri.Despre lucrurile acestea au scris şi vorbit alţii mult mai bine ca mine.Eu v'am scris rândurile acestea pentrucă, în singurătatea mea de aici,simt nevoia unei mărturisiri.Trebue acum ca fiecare legionar să facă o rugăciune la Dumnezeu: aceea de a ne da puterea să ne unim iarăş.

V.-Franţa: Cartea Părintelui Palaghiţă,Dumnezeu să-l ierte,m'a făcut să plâng.. Imi place tonul de sinceritate al"Vetrei"şi preţuesc mult"calendarul". Incepusem să uit datele istoriei neamului nostru,spre ruşinea mea.

Ceeace,însă,mi-a părut şi mai bine,a fost găsirea,în"Vatra",a unei încercări de lămurire şi punere la punct a tragediei din sânul Legiunii.Am citit scrisorile Părintelui Boldeanu,a d-lui D.Em.Popa şi părerile"Vetrei".Acţiunea începută trebue dusă până la realizarea dorinţei tuturora,unirea între legionari,formarea unui singur bloc în umbra uriaşă a Căpitanului,care suferă şi'n mormânt de mişelia noastră.Pentru refacerea spiritualităţii legionare,pentru iertarea păcatelor noastre a tuturora,să ne întoarcem,uniţi,"la picioarele lui Isus". Schimbul de păreri asupra tragediei din Legiune,dialectica,sunt bune,pentrucă ne lămuresc pe noi,cei mai tineri,ucenici în şcoala legionară.Câţi sunt în situaţia mea?!.. Nu mai înţelegeam nimica,căzuse cerul pe noi! Marile victime,sufleteşte,am fost noi,ucenicii.Abia apucasem şi noi să trăim printre legionari,numai Dumnezeu ştie cu câtă mândrie în suflet, şi suntem martorii acestei destrămări.Impărţirea Legiunii în"grupuri".Pentru legionarii căliţi ca oţelul,în lupte de tot felul,a fost deja un act dureros. Dar pentru noi?..

Mă întreb totuş dacă scrisul e suficient,ca îndemn la unire.Ar trebui acţiune,plină de voinţă,energică,din partea celor în drept s'o facă! Avem încă atâţia comandanţi legionari.Doar nu noi,"copiii",vom lua o hotărîre?! Ne uităm cu toţii la rană cum ia proporţii din ce în ce mai mari,dar nimeni nu se decide să ia bisturiul şi să scoată puroiul.Sau suntem toţi amorfi?! Mă gândesc cu durere la bisericile creştine.Sunt atâtea.. Toate au acelaş Dumnezeu, acelaş Cristos,aceiaşi sfinţi,toate se pretind a fi mai aproape de adevăr,şi totuş,de secole,despărţite! ba uneori în luptă pe viaţă şi pe moarte.Să nu cădem şi noi în acest păcat! Trebue să ne grăbim la unirea noastră în jurul unui singur steag.

C.-Italia: Citesc cu mare plăcere revista ce o editaţi,mai ales că am ocazia să cunosc şi să înţeleg,abia acum,unele chestiuni..

I.-Germania: Rar mai am ocazia să aud sau să simt pe cineva,care,cu grijă şi mare dragoste pentru o luptă sfântă,se trudeşte a ne duce la un rost demn de idealui nostru românesc.Acei cari au trăit furtunile şi durerile neamului din plin,jertfind,pentru o idee,familie,viitor şi bucuriile pământeşti,sunt îndureraţi astăzi,căci au trebuit să trăiască momentele acestea grele,în care ne sbatem,când cinstei,onoarei şi demnităţii li se opun piedici meschine şi ruşinoase.Pentru noi,cei mici,cari numai dela periferie am trăit momentele înălţătoare ale neamului,ce mai târziu să vedem şi descompunerea din sânu

luptătorilor,găsim o singură scuză:inconştiinţa de cauză.Cu durere trebue să ne uităm la acei cari aveau menirea să ne conducă,să păstreze tradiţiile şi să se impună mai departe ca şi predecesorii lor,prin ţinută demnă în toate ocaziile,şi exemplu.Acei cari s'au păstrat în locurile de răspundere,derain însă dela viaţa cinstită,dezinteresată,manipulând puterile acordate de mişcare lor în scopuri tenebroase,s'au demascat şi au fost demascaţi.Dar numai atât.Căci ei continuă la acelaş paravan şi în numele României tinere,manevrele lor grosolane.

Nu-i de-ajuns a cunoaşte vinovaţii.Trebue găsită modalitatea de a-i face inapţi a executa mai departe asemenea manevre dăunătoare.Trebuesc izolaţi,activ,cu toată energia.Ce-a făcut păr.Boldeanu,când sublinia că H.S.nu mai este şeful Mişcării Legionare? Afară de ce-a apărut în"Vatra"mai există undeva o publicaţie care să ia atitudine?! Există undeva o decizie a fruntaşilor Mişcării,care să lămurească pe totdeauna rolul lui H.S.? Ştie mulţimea românilor emigraţi că,până la o clică de legionari pensionari,trăind din mila lui H.S. şi deci lui obligaţi,deci rataţi şi numai greutatea faptelor din trecut îi mai face obiect de întrebuinţare în jurul unei stele de mult apuse,- nimeni nu are voie să asculte de ordinele şi dispoziţiile lui? Şi aceasta oficial, legionăreşte,nu prin articole de gazetă! Pe noi ne doare în suflet această stare de lucruri şi ne promitem prin apariţia"Pământului Strămoşesc",care să fie organ al Mişcării Legionare în exil,o energică lămurire,precum şi reînvierea tradiţiei legionare,care,prin persoana bădiei Gârneaţă,suntem siguri că va reapare şi se va menţine.

Deşi Dv aţi luat atitudine hotărîtă prin"Vatra",nu aţi avut decât nenumărate amărăciuni de înfruntat,căci clarificarea acţiunii simiste trebue să vă fi îndurerat la maximum.In schimb aţi reuşit a clarifica o problemă,ba mai mult,prin articolele cu pricina s'a sortat şi între emigranţi neghina de grâu căci natural în urma citirii lor se iveau inerent discuţii pro sau contra.

Pe noi ne întristează grozav atitudinea multor comandanţi legionari,cari nu vor a se decide,ci urmează orbeşte pe H.S.nu pentru faptul că-l apreciază ci din motive de disciplină sau pentrucă"nu-i altul,care să se mişte".Ne mai doare faptul că activitatea lui H.S.ne-a compromis atât de rău,încât Americanii ne socot ultima speţă de români,uitând de miile de cazuri de eroism românesc,jertfe şi martiraj,în slujba unui ideal,anti-bolşevismul..

Şi pentru acestea toate noi vrem fapte sigure! Cei în drept trebue să le îndeplinească! Este datorie de onoare! Pentru Ţară,pentru Mişcare şi pentru memoria celor ce şi-au dat viaţa,în luptă,în spitale,visând o Românie sănătoasă,românească.Noi ne-am bucura să auzim că s'a purces la reconstrucţie, că mulţimea fruntaşilor legionari,şi rămaşi legionari,s'a unit,şi din toate părţile lumii,pentru acelaş ideal,au început cu aceeaşi dragoste să scoată carul din mocirla în care căzuse.Cei mici vor fi numaidecât alături.Lor le trebue numai un drum indicat,demn şi fără compromisuri,pentru a şti cum să meargă.Invinse divergenţele din cadrul Mişcării,este o datorie înaltă să restabilim spiritul de loialitate în atitudinile noastre cu celelalte partide politice şi să colaborăm,menţinând fiinţa Mişcării,la rezolvarea problemelor româneşti din emigraţie,cu toată tăria şi cinstea de care suntem capabili.

Iar pentru aceasta trebue ca şi conducătorii legionari să fie exponenţii cei mai demni ai tineretului român.Că şi în linia Mişcării,ca organ politic trebuesc anumite lucruri schimbate şi adaptate noii situaţii internaţionale e clar.Şi aici îi lucrul cel mai greu de realizat:câştigarea încrederii marilor puteri,aşa cum am fi meritat-o.dacă H.S.ar fi fost politician şi nu vânător.(Politician,în sensul vederilor noastre,dotat cu calităţile cerute conducătorului). Sunt lucruri,pe care Dv le ştiţi de mult şi v'au frământat îndeajuns,ca şi pe alţii.Dv aţi scris,aţi tipărit,iar alţii au rămas cu gândurile.Noi aşteptăm,cu inimi tinere,dornice de realizări mărețe,goarna! Mare bucurie am avea să auzim că,până la"Iliuţă",toţi ceilalţi fruntaşi sunt gata de-a porni dela capăt şi-a desfăşura steagul.Poate că în fondul gazetei să găsim în curând cuvinte de îmbărbătare şi speranţă.

C.-Chili: Cu fiecare număr nou din"Vatra"constat cu bucurie că apele încep să se limpezească,climatul pentru regruparea forţelor sănătoase pare că se pregăteşte.Citesc cu multă atenţie"Doruri şi necazuri".Pesimismul unora nu-l găsesc justificat(deşi sbuciumul prin care am trecut în ultimii 14 ani ar justifica starea de mai sus).Cred că totul e în funcţie de noi,de fiecare. Ai forţă suficientă în tine,crezi în neamul tău,lupţi înainte până îţi rupi gâtul,şi chiar dacă în viaţă n'ai reuşit nimic,din cenuşa ta va răsări ceva sănătos. Şi pe urmă cred că neamul n'a început şi nu va sfârşi cu noi,se vor găsi ale generaţii care să aplice practic frumoasele principii ale Căpitanului.Noi să ne sforţăm numai să mergem pe drumul indicat de el.

S E M N A L Ă R I

& Din inițiativa Asoc. Italienilor din România și a Frăției italo-române, s'a comemorat la ROMA, la 26 Oct., centenarul nașterii lui I.L. Caragiale. După cuvintele de prentare ale Mons. TĂUTU, dr. Mircea POPESCU a vorbit despre scriitor și opera lui, intercalând fragmente din opera dramatică și narativă a lui Caragiale. La partea declamativă și-au dat cu frumos succes concursul d-l Al. CIFARELLI și d-ra Olga TRAMONTINI. D-ra Luana D'ECCLESIS, d-na Eleonora GIGLI și d-l Vincenzo GIOTTA au cântat apoi muzică românească și operistică.

& Dela Radio Roma, cu prilejul recentului Congres al Internaționalei Socialiste, au adresat mesaje poporului român d-nii Șerban VOINEA și Eftimie GHERMAN. Primul -în cunoștință de cauză, căci a colaborat până în ultima vreme cu regimul comunist, punând, cu Rădăceanu și Voitec, o piatră pe mormântul anemicului partid al lui Titel Petrescu- a spus că multe s'au schimbat în țară în ultimii ani; că vechile orânduiri și partide "istorice" sunt moarte și e o iluzie a crede că, la eliberare, fabricile și moșiile vor putea trece iarăș în mâna foștilor proprietari. Până aici, de acord cu d-l Voinea!

E de remarcat că, la congresul din Milano, reprezentantul curat român al socialismului în sânul Comitetului Național, hilarul nenea Iancu Zissu, n'a fost invitat nici să se uite pe gaura cheii. Și noi, cari sincer speram că oarecare consistență va fi dând organismului oficial recunoscut de Maestatea Sa tocmai aportul socialiștilor din exil, dat fiind că din liberali a rămas doar dâra melancolică a unei amintiri, iar țărăniștii din emigranță s'au grupat cu gen. Rădescu, ori își văd de treburi pe contul lor! (Alături de d-l Vișoianu au rămas numai Augustin Popa -expert, după câte ni se scrie, în denunțuri contra compatrioților în St. Unite, după ce nu i-a mers cerșitul colaborării legionare, prin Europa- și simpaticii bursieri dela "România Viitoare"). Dacă deci "La Nation Roumaine" se miră că Occidentul se arată așa de puțin sensibil la durerile neamului încătușat, lucrul e explicabil: cu așa reprezentanți.

& Ioan GUȚIA, "Senso del colore e sua espressione in Ungaretti", în "Convivium", Torino, 5, 1952.- Trebue subliniată cu elogii munca tăcută, tenace și rodnică a profesorului dela Cluj, care, fără obișnuita reclamă, pe care și-o organizează, adesea plătind-o, cabotinii literelor -orice aluzie la Fundația d-lui Sergescu dela Paris este pur cazuală- continuă cercetările sale de stil, aplicând vederi acute la reprezentanții de seamă ai poeziei italiene contimporane.

& Giovanni FILIP, Tre date memorabili della Chiesa Romena Unita, în "Osservatore Romano", 24.X.52.- E vorba de 5 Sept. 1700, ziua unirii unei părți din Biserica ardeleană cu Roma; 26 Nov. 1853, când Pius IX creiază provincia metropolitană de Alba Iulia și Făgăraș; și 5 Mai 1872, inaugurarea sinodului provincial al mitropoliei susnumite.

& E. DE ANDREIS, La nuova Costituzione Romena ribadisce una catena di schiavitù, în "Il Popolo", Roma, 21.X.- Alte articole pe marginea noii constituții reperiste, în "La Giustizia", Roma, 13.XI. și "Il Secolo", Roma, 13.X (sub semnătura, respectiv, RIQUET și Marcello PRETI). <u>AM PRIMIT</u>:

& Incercăm o anumită sfială când punem mâna pe condei pentru redactarea acestor note, care, fără a avea pretenții de vreun fel, pornesc totuș, bine sau rău, dintr'un impuls critic: d-l "igd" dela ÎNȘIR'TE MĂRGĂRITE, profitând de "mai multă experiență literară", pe care însuș și-o atribuie, a asmuțit de curând indignarea cititorilor cantra cronicarilor sau recenzenților dela revistele din pribegie, fiindcă, pasă-mi-te: a) părerile acestora ar fi prea disparate (ca și când n'ar fi așa de când e lumea); b) pretinșii critici n'ar ști nici măcar să scrie românește (dar cine aruncă piatra se luptă greu cu pluralele, mai greșește câteun acord, ne ucide cu "interpretări cât mai exegetice" -de ce nu "exegeze cât mai interpretative"?-, cu "superba poezie a criticei lui Eugen Lovinescu", enumerând apoi printre marii critici români pe Octav Botez și pe Șuluțiu, dar nu pe Călinescu, Vianu sau Perpessicius); c) fiindcă -pare a spune d-l "igd"- poezie proastă în exil are oricine dreptul să scrie; observații după merit pe marginea acestor versuri, ba; altfel -mai e vorbă?- se strică unirea 'n cuget și'n simțiri a emigranței; d) fiindcă în sfârșit -<u>last but not least</u>, dimpotrivă- cineva dela ROMÂNIA VIITOARE din Paris a îndrăsnit să vorbească de "poezia pășunisto-tradiționalistă" a unor colaboratori la "Înșir'te mărgărite".

Intimidați deci de severa notă a d-lui "igd", care, pe urmele lui Victor Hugo pare a ne avertiza că nu șade frumos să ciopârțim geniul, dăm totuș drumul acestor note, fiind mai tare decât înaltele considerații din ÎNȘIR'TE MĂRGĂRITE nevoia noastră de leafă lunară, pe care directorul VETREI ne-o trece.

& Teodor SCORŢESCU, Magie albă, "Cartea Pribegiei", Valle Hermoso, 1952.- Rămânând la mediul mediteranian-levantin, care pare a-i corespunde, din delicioasa "Popi", autorul ne dă aici o altă "povestire" lungă cu panorame, personaje indolente, obiceiuri și superstiţii din bazarul de rase al Istambulului. Protagoniști ai nuvelei, scrisă în 1932, sunt 3 Români aflaţi cu diferite rosturi sau fără rost în Turcia supusă înoirii kemaliste: Ștefan Turzu și fiica lui, Ioana. Aceasta din urmă, cu puteri supraumane, datorite, mai mult decât unei înfervorări religioase, unei carităţi presante, își consacră tinereţea bolnavilor și mizeriei din Galata, rămânând la urmă victima sălbăticiei unui Kurd, în favoarea căruia nu vrea sau nu poate să facă "minunea". Fără a sonda prea adânc într'un material, care invita în orice clipă la sondaj, d-l Scorţescu reușește să contureze, pe lângă figurile protagoniștilor, viabile, pe acelea ale lui Stavros, studentul grec îngrijit de Ioana și a Caliopei, logodnica sa, încadrând personaje și acţiunea rapidă, liniară, în climatul etern însorit, cu resfrângeri de raze pe ape, al Bosforului.

& CAETE DE DOR, Paris, 6, Sept. 1952.- Publică, prezentat de Virgil IERUNCA, un text inedit - "Despre spiritul românesc" - al lui Mircea Vulcănescu, "filosoful clipelor de prielnicie, care răsplătea din plin economia expresiei prin adâncimea spuselor". Tot material rar, în această revistă de nobilă ţinută literară: "O seamă de cuvinte pentru multe feluri de patimi și răsboaie ale curviei, ce se ridică asupra robilor lui Dumnezeu", din "Patericul ce cuprinde în sine cuvinte folositoare ale Sfinţilor Bătrâni.. tipărit pentru întâia oară în zilele lui Grigore Dimitrie Ghica Voevod, domnul Munteniei", cu arome de limbă și stil. Titus BĂRBULESCU urmărește "dimensiunea balcanică" (pitorescul, anecdoticul, plasticul) și în ciclul ermetic al poeziei barbiliene. Influenţa lui Ion Barbu e vădită în versurile mai multor colaboratori, și ale "redactorului" C. AMĂRIUŢEI. Partea de "poezie" a acestui număr e ilustrată de numele cele mai valabile, pe tărâm liric, ale refugiului.

& ORBIS, Bulletin International de Documentation Linguistique, Louvain, I, 1, 1952, sub direcţia prof. Sever POP. Reproduce fragmente din lucrările mai multor filologi români și străini, din care reiese, în mod exemplar, tenacitatea cu care femeia aromână și-a apărat, dealungul vremurilor vitrege și a prigoanelor, graiul strămoșesc. Faptul e demn de subliniat mai ales azi, când o anumită presă grecească propune deportarea și împrăștierea populaţiei aromânești din ţinuturile sale milenare prin insule, unde orice rezistenţă ar putea fi mai lesne sdrobită.

& BUCIUMUL, Paris, 3 și 4 (1952).- Din conţinutul, din ce în ce mai bogat, al revistei bisericii ortodoxe române dela Paris, reţinem foarte bine venita rubrică "Limba noastră în pribegie", sub semnătura d-lui Alphonse G. JUILLAND, și deși începutul nu ne poate convinge, fiindcă între "emigranţă" (totalitatea, comunitatea emigranţilor sau refugiaţilor) și "emigraţie" (faptul emigrării, să spunem așa, abstract) este o deosebire oarecum analoagă celeia dintre "reprezentanţă" și "reprezentaţie", cuplu citat chiar de autor, - ni se pare oportun ca un studios tânăr ca d-l Juilland, atent la fenomenul în desfășurare al limbii, să se ocupe și cu terminologia din gazetele refugiului. I-am propune, isto chestiunea "cortinei" sau a "perdelei" de fier, a "muncii forţate" sau "silnice", etc., - pentru unele expresii, ca prima - datorită, se pare, d-lui Churchill, în faimosul discurs dela Fulton -, sau "coloana a cincia" - născută în cursul războiului civil spaniol - fiind necesar chiar un scurt istoric. Cât privește nota privitoare la "critică", pluralul "critici", pe marginea unei observaţii ~~xx xxxxxxxxxxxxxxx observaţii~~ a d-lui DIMITRIU, dela "Înșir'te mărgărite", e limpede că are dreptate, în "România Viitoare", d-l Juilland: "mămăligă" nu face pluralul "mămălige"; de altfel, însuș Igd, dacă scrie, greșit, "critice", scrie în schimb mai jos, bine, "cronici" și nu "cronice".

& ROMÂNIA VIITOARE, Paris, 7.- Că o nenorocire nu vine niciodată singură ne-o dovedește apariţia glosatorilor pe drama pribegiei, de genul d-lui N. MOROOVESCU (oh! sfântă elocinţă a numelor!), care se ocupă, cu o terminologie și o întorsătură a frazei ce resimt proaspăta lectură a săptămânalelor pariziene de mare tiraj, cu "forma internă a exilului". Autorul pierde din vedere, printre ... crurile "de care abundă în mod agasant articolul, că "cearta" din pribegie este uneori discuţie, dialog, iar armonia împilaţilor sub dictatura roșie: imposibilitatea de a exprima păreri, de orice fel (și care, exprimate, ar fi fără îndoială, diverse și contrastante). Este curioasă, de altfel, această aspiraţie la unitate, care seamănă teribil cu aceea a lui Stalin, a "democraţilor" noștri: și ... tocmai vrea unitate, armonie - unul din postulatele comunismului e tocmai ... unanimitatea -, cu condiţia însă de a i se accepta toate cererile și pretenţiile

L.M.,în schimb,oferă o diagnoză acută şi fină a neutralismului anumitor cercuri de cultură,vag socializante sau stângiste,din Apus,în"Literatura mâinilor murdare şi elful marxist".Cine redactează revista presei dovedeşte că, uneori,chiar un ţărănist poate avea spirit.Sau e vorba de influenţa favorabilă a mediului parizian?

& ROMANIA MUNCITOARE,Paris,9.- Revista"sindicalistului român în exil",care, pe baza muncii depuse de alţii,a trăit comod sub toate regimurile,chiar cele mai liberticide,emite o serie de calomnii,perfid insinuate,cu privire la legionarii din ţară.A parte reaua credinţă şi falsurile,unde-i face concurenţă lui Teodosiadis dela Bire,am vrea să-i observăm d-lui Gherman că motivul pentru care regimul comunist a încercat şi,probabil,încearcă să-i curteze pe gardişti este identic celui care,pe plan internaţional,îi împinge şi pe Americani şi pe Ruşi să caute prietenia Nemţilor şi Japonezilor.E natural ca oamenii serioşi -şi nu paiaţele politicii(sau ale sindicalismului)- să fie căutaţi de toată lumea. Că d-l Horia Sima a încercat -agitat cum e,şi bolnav de priapism- să facă o manevră de diversiune în ţară,sperând să-i păcălească pe comunişti,treaba dânsului; dar pe acea vreme,ce făcea sindicalistul Gherman, în ţară? Nu cumva colabora cu tovarăşul Dej?

& BIRE,Paris,V,16-20.- Deşi există şi în Statul Israel organizaţii teroriste -uneia dintre ele i se datoreşte chiar uciderea contelui Bernadotte,reprezentant al ONU-lui în Palestina:crimă de care,în mod curios,presa internaţională a vorbit atât de puţin!- jupân S.LABIN,ex-director al ziarelor filocomuniste"Dimineaţa"şi"Adevărul",pe unde a mai trecut şi fostul scriitor român Sadoveanu,- în loc să se ocupe,de pildă,cu coreligionarii săi din"Irvin Zwai Leumi",preferă să-şi vâre nasul(nu spunem coroiat,ca să nu fim acuzaţi de antisemitism fizionomic)în treburile legionare.Şi,neputându-şi lepăda originea, vorbeşte natural,într'o românească aproximativă,de"ghettoul gardist ideologic"şi de"jargonul"legionar. Promite revelaţii.Le aşteptăm.

& ARHIVA,documente pentru departamentul educaţiei naţionale,München,I,1.- Directorul semnează"dr.Traian Isbăşescu,ing.silvic"şi are spirit şi de vânzare;îl cam prăpădeşte însă cu adversari puţintei.Curioasa revistă are caracter mai mult antologic:sub rubricile"Mi-a plăcut","Nu mi-a plăcut","N'am înţeles",alege ce e mai semnificativ prin publicaţiile pribegiei.

& Const.PAPANACE,Justice pour les Aromounes(Valaques),Editura Armatolii,Cetatea Eternă,1952,în"Biblioteca Verde",n.7.- Cuprinde scrisoarea adresată preşedintelui Truman cu prilejul celei de a 175-a aniversări a independenţei americane;articole din tratate şi convenţii care ar trebui să garanteze drepturile minorităţii aromâne în Balcania şi în special în Grecia,unde prigoana s'a deslănţuit cu mai multă furie de distrugere.

& Ion V.EMILIAN,Honneur et Patrie,Innsbruck,1952.- Un gazetăraş obrasnic, anume Fischer,care,pe vremea când soldaţii români cădeau pe Don,apărând,ca de veacuri,Europa de aceleaşi hoarde care o ameninţă astăzi, probabil că se prosterna de zece ori pe zi în faţa chipului,atunci simpatic,al lui"uncle Joe",îşi permite să insulte armata română într'un lung articol calomnios,publicat în"Die Neue Zeitung",ziarul american din Germania de vest(5 Mai 1952).

D-l Emilian,luptător neînfricat pe frontul rusesc,răspunde,documentând bravura soldatului român de 75 de ani încoace,cu mărturii semnificative aduse de străini. Autorul mai desminte cu acest prilej şi perfida,poate deloc desinteresata legendă a unei"docilităţi"româneşti faţă de stăpânirea muscălească. Ar fi de prisos să spunem cât ne bucură,în lipsa unei oficialităţi româneşti,adevărate şi eficiente,aceste imediate luări de poziţie,din iniţiativă personală,ale refugiaţilor noştri oridecâteori în Apus câte cineva arată a dispreţui jertfe,al căror prim beneficiar a fost confortabilul standard de viaţă occidental.

Cu acelaş elogiu trebue primită întâmpinarea d-lui I.RAŢIU către"Manchester Guardian",ca şi a d-lui Barbu NICULESCU către"New York Times"(5.IX.1952), sau,mai ales,Eugen TITEANU,"Faiblesses de l'Occident",în"Cahiers Roumains", Paris,Sept.1952,unde fostul ministru liberal aruncă în faţa Occidentului câteva adevăruri brute,acuzând oamenii de stat din lumea liberă de ignorare a fenomenului sovietic şi de silnice abdicări în faţa Moscovei. Adrian Popa

<u>NOUA ADRESĂ A "VETREI"</u>: Via Costantino Morin,6 -<u>Roma</u>;banii se vor trimite la aceeaşi adresă,pe numele d-nei Emilia Stella.-Lt.Eleodor Predescu e rugat să ne comunice adresa,având la redacţia noastră 2 scrisori.-Primind câteva cereri de colecţie a"Vetrei",rugăm pe prietenii cari mai au cumva numere nevândute,să ni le restitue.- <u>Ab.</u>:1000 lire,1000 franci,10 mărci,3 dolari,50 pesos.

A
IN, 6
(Italia)

Rev. Em. VASILOSCHI
Franziskusstr. 179/I
DÜSSELDORF /Rath
GERMANIA

AMPE